

MONITORUL OFICIAL

AL ROMÂNIEI

Anul III — Nr. 18

P A R T E A I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÎRI ȘI ALTE ACTE

Simbătă, 26 ianuarie 1991

S U M A R

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
L E G I			
5. — Lege pentru aderarea României la Convenția asupra zonelor umede, de importanță internațională, în special ca habitat al păsărilor acvatice	1—4	7. — Lege pentru ratificarea celui de-al doilea Protocol facultativ la Pactul internațional relativ la drepturile civile și politice, vizând abolirea pedepsei cu moartea	19—20
6. — Lege pentru aderarea României la Convenția de la Basel privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora	5—19	8. — Lege pentru ratificarea Convenției asupra poluării atmosferice transfrontiere pe distanțe lungi, încheiată la Geneva la 13 noiembrie 1979	21—24

L E G I

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

ADUNAREA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

pentru aderarea României la Convenția asupra zonelor umede,
de importanță internațională, în special ca habitat
al păsărilor acvatice

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — România aderă la Convenția asupra zonelor umede, de importanță internațională, în special ca habitat al păsărilor acvatice, încheiată la Ramsar la 2 februarie 1971, sub egida UNESCO, și amendată prin Protocolul de la Paris din 3 decembrie 1982.

Această lege a fost adoptată de Adunarea Deputaților în ședința din 12 decembrie 1990.

PREȘEDINTELE ADUNĂRII DEPUTAȚILOR

MARTIAN DAN

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 17 ianuarie 1991.

PREȘEDINTELE SENATULUI

academician ALEXANDRU BÎRLĂDEANU

În temeiul art. 82 lit. m) din Decretul-lege nr. 92/1990 pentru alegera parlamentului și a Președintelui României,

promulgăm Legea pentru aderarea României la Convenția asupra zonelor umede, de importanță internațională, în special ca habitat al păsărilor acvatice și dispunem publicarea sa în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

București, 25 ianuarie 1991.

Nr. 5.

C O N V E N T I E^{*}

asupra zonelor umede, de importanță internațională, în special ca habitat al păsărilor acvatice
Ramsar, 2 februarie 1971

așa cum a fost amendată prin Protocolul de la Paris din data de 3 decembrie 1982

(Modificările aduse convenției prin Protocolul de la Paris sunt reproduse cu caractere mici; clauzele finale privind intrarea în vigoare a protocolului figurează ca note intrapaginale sub articolul 10 al convenției.)

Părțile contractante,

recunoscind interdependența omului și mediului său înconjurător, considerind funcțiile ecologice fundamentale ale zonelor umede ca regulatoare ale regimului apelor, ca habitate ale unor flore și faune caracteristice și, mai ales, ale păsărilor de apă,

convinse că zonele umede constituie o resursă de mare valoare economică, naturală, științifică și recreativă, a căror dispariție ar fi ireparabilă,

doritoare să frineze, în prezent și în viitor, degradările progresive aduse zonelor umede și dispariția acestor zone,

recunoscind că păsările de apă, în migrațiile lor sezoniere, pot traversa frontiere și trebuie, în consecință, să fie considerate ca o resursă internațională,

fiind conștiente că, în fapt, conservarea zonelor umede, a florei și faunei lor poate fi asigurată numai conjugând politicile naționale pe termen lung cu o acțiune internațională constantă,

au convenit asupra următoarelor :

ARTICOLUL 1

1. În sensul prezentei convenții, zonele umede sunt întinderi de bălți, mlaștini, turbării, de ape naturale sau artificiale, permanente sau temporare, unde apa este stătătoare sau curgătoare, dulce, salmastră sau sărată, inclusiv întinderile de apă marină a căror adâncime la reflux nu depășește 6 m:

2. În sensul prezentei convenții, păsările de apă sunt păsări a căror existență depinde ecologic de zonele umede.

ARTICOLUL 2

1. Fiecare parte contractantă va trebui să desemneze zonele umede aparținând teritoriului său care să fie incluse în lista zonelor umede de importanță internațională, numită în continuare *lista*, pe care o deține biroul instituit în virtutea art. 8.

Limitele fiecărei zone umede vor trebui descrise cu precizie și prezentate în mod corespunzător pe o hartă și ele pot include, de asemenea, zonele de ecofan sau coștiere, adiacente zonelor umede, precum și insule sau întinderi de apă marină cu adâncimea mai mare de 6 m la reflux, mai ales dacă aceste zone de ecofan, insule sau întinderi de apă au importanță ca habitat pentru păsările acvatice.

2. Alegerea zonelor umede pentru a fi înscrise pe listă va trebui să se bazeze pe importanța lor internațională din punct de vedere ecologic, botanic, zoologic, limnologic sau hidrologic. Vor trebui înscrise, în primul rînd, zonele umede avînd o importanță internațională pentru păsările acvatice în toate anotimpurile.

3. Înscrierea unei zone umede pe listă se face fără a prejudicia drepturile exclusive de suveranitate ale părții contractante pe teritoriul căreia se află situată zona.

4. Fiecare parte contractantă desemnează cel puțin o zonă umedă pentru a fi înscrisă pe listă în momentul

semnării convenției sau depunerii instrumentului său de ratificare sau aderării conform prevederilor art. 9.

5. Oricare parte contractantă are dreptul de a adăuga pe listă alte zone umede situate pe teritoriul său, de a extinde pe cele care sănătătoare sau, pentru motive urgente de interes național, de a retrage de pe listă sau de a reduce întinderea zonelor umede deja înscrise și, în cel mai scurt timp, ea informează despre aceste modificări organizația sau guvernul care răspunde de funcțiile biroului permanent specificate la art. 8.

6. Fiecare parte contractantă ține cont de angajamentele sale, pe plan internațional, pentru conservarea, gestionarea și utilizarea rațională a populațiilor migratoare de păsări acvatice, pe de o parte, atunci cînd desemnează zonele umede din teritoriul său, pentru a fi înscrise pe listă, iar pe de altă parte, atunci cînd își exercită dreptul de a modifica cele înscrise.

ARTICOLUL 3

1. Părțile contractante elaborează și aplică planurile lor de amenajare, astfel încît să favorizeze conservarea zonelor umede înscrise pe listă și, pe cît posibil, utilizarea rațională a zonelor umede din teritoriul lor.

2. Fiecare parte contractantă ia măsurile necesare pentru a fi informată de îndată ce este posibil despre modificările caracteristicilor ecologice ale zonelor umede situate pe teritoriul său și înscrise pe listă, care s-au produs, sănătătoare sau susceptibile de a se produce ca urmare a evoluțiilor tehnologice, a poluării sau a unei alte intervenții umane. Informațiile privind asemenea modificări vor fi transmise fără întîrziere organizației sau guvernului care răspunde de funcțiile biroului permanent specificate la art. 8.

ARTICOLUL 4

1. Fiecare parte contractantă favorizează conservarea zonelor umede și păsărilor acvatice, creînd re-

^{*}) Traducere

zervații naturale în zonele umede, acestea fiind sau nu înscrise pe listă, și asigură în mod adecvat supravegherea lor.

2. În cazul în care o parte contractantă, pentru motive urgente de interes național, retrage o zonă umedă înscrisă pe listă sau îi reduce întinderea, ea va trebui să compenseze, pe cît posibil, orice pierdere de resurse în zone umede și, în mod special, ea va trebui să creeze noi rezervații naturale pentru păsările acvatice și pentru protecția, în aceeași regiune sau în alt loc, a unei părți convenabile din habitatul lor anterior.

3. Părțile contractante incurajează cercetarea și schimbul de date și publicații referitoare la zonele umede, la flora și fauna lor.

4. Părțile contractante se străduiesc, prin măsuri administrative, să asigure creșterea efectivelor la populațiile de păsări acvatice în zonele umede care le aparțin.

5. Părțile contractante favorizează formarea de personal competent pentru studierea, administrarea și supravegherea zonelor umede.

ARTICOLUL 5

Părțile contractante se consultă asupra indeplinirii obligațiilor decurgînd din convenție, în mod special în cazul unei zone umede care depășește teritoriile unei părți contractante sau în cazul cînd un bazin hidrografic este împărțit între mai multe părți contractante. Ele se vor strădui în același timp să coordoneze și să susțină politica lor și reglementările prezente și viitoare referitoare la conservarea zonelor umede, a florei și faunei lor.

ARTICOLUL 6

1. Părțile contractante organizează, cînd este necesar, conferințe asupra conservării zonelor umede și păsărilor de apă.

2. Conferințele au un caracter consultativ și ele au mai ales competență :

a) de a discuta probleme privind aplicarea convenției ;

b) de a discuta suplimentările și modificările aduse listei ;

c) de a examina informațiile privind modificările caracteristicilor ecologice ale zonelor umede înscrise în listă, furnizate conform paragrafului 2 al art. 3 ;

d) de a face recomandări, cu caracter general sau particular, părților contractante, privind conservarea, administrarea și utilizarea rațională a zonelor umede, a florei și faunei lor ;

e) de a solicita organismelor internaționale competente întocmirea de rapoarte și statistici asupra problemelor cu caracter internațional privind zonele umede.

3. Părțile contractante asigură comunicarea către cei responsabili de gestionarea zonelor umede de la toate nivelurile, precum și luarea în considerare de către aceștia a recomandărilor conferințelor referitoare la conservarea, administrarea și utilizarea rațională a zonelor umede, a florei și faunei lor.

ARTICOLUL 7

1. Părțile contractante vor trebui să fie reprezentate la astfel de conferințe prin persoane avînd calitate de experți în problemele zonelor umede sau păsărilor de apă, prin cunoștințele și experiența dobîndită în activitatea științifică, administrativă sau în alte funcții similare.

2. Fiecare dintre părțile contractante reprezentate la o conferință beneficiază de un vot, recomandările fiind adoptate cu majoritatea simplă a voturilor exprimate, sub rezerva prezenței la scrutin a cel puțin o jumătate din numărul părților contractante.

ARTICOLUL 8

1. Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii și a Resurselor sale va îndeplini funcțiile biroului permanent ce decurg din prezența convenție, pînă în momentul în care o altă organizație (sau guvern) va fi desemnată, printr-o majoritate de două treimi a tuturor părților contractante, să preia aceste obligații.

2. Funcțiile biroului permanent sint, printre altele :

a) să ajute la convocarea și organizarea conferințelor menționate la art. 6 ;

b) să dețină lista zonelor umede de importanță internațională și să primească de la părțile contractante informațiile prevăzute la paragraful 5 al art. 2 privind toate suplimentările, extinderile, suprimările sau diminuările referitoare la zonele umede înscrise pe listă ;

c) să primească de la părțile contractante informațiile prevăzute conform paragrafului 2 al art. 3 privind toate modificările ecologice care survin la nivelul zonelor umede înscrise pe listă ;

d) să comunice tuturor părților contractante toate modificările privind lista sau toate schimbările privind caracteristicile zonelor umede înscrise și să ia măsuri pentru ca aceste probleme să fie discutate la conferința următoare ;

e) să informeze partea contractantă interesată asupra recomandărilor conferințelor în ceea ce privește modificările listei sau schimbările survenite în caracteristicile zonelor umede înscrise.

ARTICOLUL 9

1. Convenția este deschisă pentru semnare pentru o durată nedeterminată.

2. Orice membru al Organizației Națiunilor Unite, al uneia din instituțiile sale specializate sau al Agenției Internaționale de energie atomică, sau orice parte la Curtea Internațională de Justiție, poate deveni parte contractantă a acestei convenții prin :

a) semnatură fără rezerva ratificării ;

b) semnatură sub rezerva ratificării, urmată de ratificare ;

c) aderare.

3. Ratificarea sau aderarea va fi efectuată prin depunerea unui instrument de ratificare sau aderare pe lîngă directorul general al Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (numit în continuare depozitarul).

ARTICOLUL 10⁴

1. Convenția va intra în vigoare la patru luni după ce săpte state vor fi devenit părți contractante ale convenției, conform prevederilor paragrafului 2 al art. 9.

2. În consecință, convenția va intra în vigoare, pentru fiecare din părțile contractante, la patru luni de la data semnării sale, fără rezerva ratificării, sau de la depunerea instrumentului său de ratificare sau aderare.

ARTICOLUL 10 bis

1. Prezenta convenție poate fi amendată la o reuniune a părților contractante convocată cu acest scop în conformitate cu prezentul articol.

2. Propunerile de amendare pot fi prezentate de către toate părțile contractante.

3. Textul oricărei propunerii de amendare și motivele acestei propunerii sunt comunicate organizației sau guvernului care îndeplinește rolul de birou permanent în sensul convenției (numit în continuare *biroul*), iar acesta le comunică fără întârzire tuturor părților contractante. Orice comentariu asupra textului provenind de la o parte contractantă este comunicat biroului în termen de trei luni de la data la care amendamentele au fost comunicate părților contractante de către birou. Immediat după termenul limită de prezentare a comentariilor, biroul comunică părților contractante toate comentariile primite la acea dată.

4. O reuniune a părților contractante în vederea examinării unui amendament comunicat în conformitate cu paragraful 3 este convocată de către birou la cererea scrisă a unei treimi din numărul părților contractante. Biroul consultă părțile în ceea ce privește data și locul reuniunii.

5. Amendamentele sunt adoptate cu majoritate de două treimi din părțile contractante prezente care votăză.

6. Atunci când a fost adoptat, un amendament intră în vigoare, pentru părțile contractante care l-au acceptat, în prima zi a celei de-a patra luni de la data

la care două treimi din părțile contractante au depus un instrument de acceptare pe lingă depozitar. Pentru orice parte contractantă care depune un instrument de acceptare după data la care două treimi din părțile contractante au depus un instrument de acceptare, amendamentul intră în vigoare de la data depunerii instrumentului de acceptare de către această parte.

ARTICOLUL 11

1. Convenția va rămâne în vigoare pe o durată nedeterminată.

2. Orice parte contractantă va putea denunța convenția după o perioadă de cinci ani de la data intrării ei în vigoare pentru acea parte, făcind în scris această comunicare depozitarului. Denunțarea va intra în vigoare la patru luni de la data primirii comunicării de către depozitar.

ARTICOLUL 12

1. Depozitarul va informa că de repede posibil toate statele semnatare ale convenției sau care au aderat:

- a) asupra semnatarilor convenției;
- b) asupră depunerilor instrumentelor de ratificare ale convenției;
- c) asupră depunerilor instrumentelor de aderare la convenție;
- d) asupră datei intrării în vigoare a convenției;
- e) asupră comunicărilor de denunțare a convenției.

2. Atunci când convenția va intra în vigoare, depozitarul o va înregistra la Secretariatul Națiunilor Unite conform articolului 102 al Cartei.

Fapt pentru care, subsemnații, imputerniciți în acest scop, au semnat prezența convenție.

Întocmită la Ramsar, în data de 2 februarie 1971, într-un singur exemplar, original, în limbile engleză, franceză, germană și rusă, toate textele fiind deopotrivă autentice⁵), care exemplar va fi încredințat depozitarului care va elibera copii certificate tuturor părților contractante.

ARTICOLUL 4

Prezentul protocol va fi deschis pentru semnare începând de la data de 3 decembrie 1982 la sediul UNESCO de la Paris.

ARTICOLUL 5

1. Orice stat prevăzut la art. 9 paragraful 2 al convenției poate deveni parte contractantă a protocolului prin

- a) semnatură fără rezerva ratificării, acceptare sau aprobată;
- b) semnatură supusă ratificării, acceptării sau aprobatării, urmată de ratificare, acceptare sau aprobată;
- c) aderare.

2. Ratificarea, acceptarea, aprobată sau aderarea se efectuează prin depunerea unui instrument de ratificare, acceptare, aprobată sau aderare pe lingă directorul general al Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (numit în continuare depozitar).

3. Orice stat care devine parte contractantă a convenției, după intrarea în vigoare a prezentului protocol este considerat ca fiind parte a convenției așa cum a fost amendată prin protocol, afară de cazul când a exprimat o intenție diferită în momentul depunerii instrumentului la care se referă art. 9 al convenției.

4. Orice stat care devine parte contractantă a prezentului protocol fără a fi parte contractantă a convenției este considerat ca parte a convenției, așa cum a fost amendată prin prezentul protocol și aceasta cu începere de la data intrării în vigoare a prezentului protocol pentru acest stat.

ARTICOLUL 6

1. Prezentul protocol intră în vigoare în prima zi a celei de-a patra luni de la data la care două treimi din statele care sunt părți contractante ale convenției, la data la care prezentul protocol este deschis pentru semnare, l-au semnat fără rezerva ratificării, acceptării sau aprobatării, l-au ratificat, acceptat sau aderat.

2. În ceea ce privește orice stat care devine parte contractantă la prezentul protocol după data intrării sale în vigoare în maniera descrisă la paragrafele 1 și 2 ale art. 5 de mai sus, protocolul intră în vigoare la data semnării sale fără rezerva ratificării, acceptării sau de la data ratificării, acceptării, aprobatării sau aderării.

3. În ceea ce privește orice stat care devine parte contractantă la prezentul protocol în maniera descrisă la paragrafele 1 și 2 ale art. 5 de mai sus, în intervalul de timp de la deschiderea pentru semnare a acestuia și pînă la intrarea sa în vigoare, prezentul protocol intră în vigoare la data precizată la paragraful 1 de mai sus.

⁵ Conform articolului final al conferinței care a adoptat protocolul, depozitarul a prezentat la a doua conferință a părților, versiuni oficiale ale convenției în limbile arabă, chineză, spaniolă, întocmite prin consultare cu guvernele interesate și cu asistența biroului.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

ADUNAREA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

**pentru aderarea României la Convenția de la Basel
privind controlul transportului peste frontiere
al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — România aderă la Convenția de la Basel privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora.

Conform articolului 26 paragraful 2 din convenție, România declară că importul și depozitarea pe teritoriul său național a deșeurilor periculoase și a altor deșeuri nu se pot face decât cu autorizația prealabilă a autorităților române competente.

Această lege a fost adoptată de Adunarea Deputaților în ședința din 12 decembrie 1990.

PREȘEDINTELE ADUNĂRII DEPUTAȚILOR
MARTIAN DAN

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 17 ianuarie 1991.

PREȘEDINTELE SENATULUI
academician ALEXANDRU BÎRLĂDEANU

În temeiul art. 82 lit. m) din Decretul-lege nr. 92/1990 pentru alegera parlamentului și a Președintelui României,

promulgăm Legea pentru aderarea României la Convenția de la Basel privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora și dispunem publicarea sa în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 25 ianuarie 1991.
Nr. 6.

CONVENTIA DE LA BASEL *)

privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora

P R E A M B U L

Părțile la prezenta convenție,

conștiente de pericolul pe care îl prezintă pentru sănătate și mediu deșeurile periculoase și de altă natură, precum și transportul acestora în afara frontierelor,

ținând seama de amenințarea crescîndă pentru sănătate și mediu a producerii și complexității tot mai mari, precum și a transportului în afara frontierelor al deșeurilor periculoase și de altă natură,

ținând seama, de asemenea, că cel mai eficient mod de a proteja sănătatea și mediul de pericolul acestor reziduuri este reducerea generării lor la minimum din punct de vedere al cantității și/sau potențialului lor toxic,

---

*) Traducere

convinse că statele trebuie să ia măsurile necesare pentru ca gospodărirea reziduurilor, inclusiv transportul și eliminarea lor să fie în concordanță cu protecția sănătății și mediului indiferent de locul evacuării lor,

observind că statele trebuie să ia măsuri ca generatorul reziduurilor să se achite de obligațiile privind transportul și eliminarea reziduurilor de o manieră care să corespundă protecției mediului,

recunoscind, fără rezerve, că orice stat are dreptul suveran de a interzice intrarea sau eliminarea deșeurilor străine pe teritoriul său,

recunoscind, de asemenea, dorința tot mai mare de a interzice transportul reziduurilor în afara frontierelor și eliminarea lor pe teritoriul altor state, în special al statelor în curs de dezvoltare,

convinse că deșeurile, în măsura compatibilității cu gospodărirea rațională și eficientă a mediului, trebuie să fie eliminate în statul în care au fost generate,

conștiente fiind că transportul acestor reziduuri din statul în care au fost produse pe teritoriul oricărui alt stat va trebui permis numai cînd este efectuat în condiții care nu periclită sănătatea și mediul și se conformează prevederilor prezentei convenții,

considerind că un control sporit al transportului reziduurilor în afara frontierelor va acționa ca un stimulent pentru gospodărirea lor ecologică rațională și pentru reducerea volumului acestui transport,

convinse că statele trebuie să ia măsuri pentru schimbul corespunzător de informații asupra controlului transporturilor acestor deșeuri,

remarcind că un număr de acorduri internaționale și regionale abordează problema protecției și conservării mediului în privința transportului de mărfuri periculoase,

ținând seama de Declarația Conferinței O.N.U. pentru Mediul Înconjurător (Stockholm, 1972), de liniile directoare și principiile pentru gospodărirea ecologică rațională a deșeurilor periculoase (Cairo), adoptate de către Consiliul de Administrație P.N.U.E. prin Decizia nr. 14/30 din 17 iunie 1987, de recomandările Comitetului O.N.U. al experților în problema transportului mărfurilor periculoase (formulate în 1957 și aduse la zi bianual), de recomandările, declarațiile, instrumentele și regulamentele pertinente adoptate în cadrul Sistemului O.N.U. și de activitatea și studiile efectuate în cadrul altor organizații internaționale și regionale,

însușindu-și spiritul, principiile, scopurile și sarcinile Cartei Mondiale a Naturii adoptate de către Adunarea generală a O.N.U. la cea de-a 37-a sesiune și sa (1982) ca regulament etic în problema protecției mediului și a conservării resurselor naturale,

afirmind că statele sunt răspunzătoare de îndeplinirea obligațiilor lor internaționale privind protecția sănătății și conservarea mediului și, în consecință, răspund în fața legii,

recunoscind că, în cazul unei încălcări substanțiale a prevederilor convenției și a oricărui protocol al acesteia, se vor aplica dispozițiile pertinente ale dreptului internațional al tratatelor,

conștiente de necesitatea continuării și punerii în aplicare a unor tehnologii ecologice raționale și puțin poluanțe, a unor măsuri de reciclare și a unor sisteme adecvate de întreținere, de gospodărire pentru a reduce la minimum producerea reziduurilor periculoase și a altor deșeuri,

conștiente, de asemenea, de preocuparea internațională crescîndă pentru necesitatea unui control mai strict al transportului reziduurilor periculoase și de reducere la minimum a acestui transport,

preocupate de problema traficului ilicit transfrontier cu aceste reziduuri și al altor deșeuri,

ținând seama de posibilitățile limitate ale statelor în curs de dezvoltare de a gospodări aceste reziduuri, recunoscind necesitatea promovării transferului de tehnologie pentru gospodărirea rațională a reziduurilor produse local, în special în țările în curs de dezvoltare, conform spiritului liniilor directoare de la Cairo și Decizie nr. 14/16 a Consiliului de administrație al P.N.U.E. cu privire la promovarea transferului de tehnologii pentru protecția mediului înconjurător,

recunoscind, de asemenea, că reziduurile periculoase trebuie transportate în conformitate cu convențiile internaționale pertinente,

convinse că transportul reziduurilor în afara frontierelor trebuie permis numai cînd transportul și eliminarea finală prezintă siguranță din punct de vedere ecologic,

hotărîte să protejeze printr-un control strict sănătatea omului și mediul înconjurător împotriva efectelor nocive rezultate din producerea și gospodărirea reziduurilor periculoase,

au convenit după cum urmează :

ARTICOLUL 1

Domeniul de aplicare a convenției

1. Următoarele deșeuri transportate în afara frontierelor vor fi considerate „deșeuri periculoase“ pentru scopurile prezentei convenții :

a) deșeurile din categoriile trecute la anexa I, dacă nu posedă nici o caracteristică indicată în anexa III ; și,

b) deșeurile care nu sunt incluse în paragraful (a), dar sunt considerate periculoase de către legislația internă a țării importatoare, exportatoare sau de tranzit.

2. Deșeurile aparținînd categoriilor din anexa II care fac obiectul transportului peste frontiere vor fi considerate drept „alte deșeuri“, conform prezentei convenții.

3. Deșeurile radioactive care sunt supuse altor sisteme de control internațional, inclusiv instrumente internaționale care se aplică special substanțelor radioactive, sunt excluse din cîmpul de aplicare a prezentei convenții.

4. Deșeurile generate de funcționarea normală a navetelor și a căror evacuare formează obiectul altor instrumente internaționale sunt excluse din cîmpul de aplicare a prezentei convenții.

ARTICOLUL 2**Definiții**

1. „Deșeuri“ — sunt substanțele sau obiectele care sunt eliminate sau urmează a fi eliminate sau este necesar să fie eliminate în conformitate cu legislația națională.

2. „Gospodărire“ — înseamnă colectarea, transportul și eliminarea deșeurilor periculoase sau a altor reziduuri, inclusiv și măsurile de securitate ce trebuie luate după depozitarea în locurile special amenajate.

3. „Deplasare transfrontieră“ — este orice mișcare a deșeurilor periculoase sau a altor reziduuri dintr-o zonă aflată sub jurisdicția națională a unui stat spre/sau într-o zonă aflată sub jurisdicția națională a altui stat sau spre o zonă ce nu e sub jurisdicția națională a nici unui stat, cu condiția ca cel puțin două state să fie implicate în acastă deplasare.

4. „Eliminare“ — este orice operațiune specificată în anexa IV a acestei convenții.

5. „Zonă sau instalație aprobată“ — este o zonă sau instalație pentru eliminarea deșeurilor periculoase, sau a altor reziduuri, care are autorizația sau permisiunea să opereze în acest scop, autorizație emisă de o autoritate competentă a statului în care se află instalația sau zona respectivă de eliminare.

6. „Autoritate competentă“ — autoritate guvernamentală desemnată de către o parte ca fiind răspunzătoare, în cadrul unei zone geografice determinate, pentru a primi notificarea privind deplasarea transfrontieră a deșeurilor periculoase sau a altor reziduuri, precum și orice informații referitoare la acestea și pentru a răspunde la această notificare, conform art. 6.

7. „Punctul focal“ — este entitatea unei părți, la care se fac referiri în art. 5, responsabilă cu primirea și comunicarea informațiilor conform art. 13 și 15.

8. „Gospodărirea ecologică rațională a deșeurilor periculoase și a altor reziduuri“ — înseamnă totalitatea măsurilor practice necesare unei gospodăriri a acestor deșeuri periculoase sau a altor reziduuri, de natură să asigure protecția sănătății omului și a mediului înconjurător împotriva efectelor nocive ce pot rezulta din aceste reziduuri.

9. „Zonă aflată sub jurisdicția națională a unui stat“ — este orice zonă terestră, maritimă sau aeriană asupra căreia un stat își exercită competența administrativă și legislativă, în conformitate cu legile internaționale cu privire la protecția sănătății omului și a mediului înconjurător.

10. „Stat exportator“ — este partea care planifică inițierea sau inițiază deplasarea transfrontieră a deșeurilor periculoase sau a altor reziduuri.

11. „Stat importator“ — este partea pentru care se planifică sau se efectuează deplasarea transfrontieră a deșeurilor periculoase sau a altor reziduuri, în scopul eliminării lor sau transbordării înainte de a fi eliminate într-o zonă ce nu se află sub jurisdicția națională a nici unui stat.

12. „Stat de tranzit“ — este orice stat, altul decât statul exportator sau importator, prin care se planifică sau se efectuează o deplasare transfrontieră a deșeurilor periculoase sau a altor reziduuri.

13. „State interesate“ — părțile care sunt state exportatoare sau importatoare și de tranzit, fie că sunt sau nu părți la prezența convenție.

14. „Persoană“ — este orice persoană fizică sau juridică.

15. „Exportator“ — orice persoană ce se află sub jurisdicția unui stat exportator, care organizează exportul de deșeuri periculoase sau de alte reziduuri.

16. „Importator“ — este orice persoană ce se află sub jurisdicția unui stat importator, care organizează importul de deșeuri periculoase sau de alte reziduuri.

17. „Agent de transport“ — orice persoană care organizează transportul deșeurilor periculoase sau a altor reziduuri.

18. „Producător“ — orice persoană a cărei activitate produce deșeuri periculoase sau alte reziduuri sau, dacă această persoană nu este cunoscută, persoana care este în posesia și/sau controlează aceste deșeuri.

19. „Eliminator“ — orice persoană care primește deșeurile periculoase sau alte reziduuri și care efectuează operațiunile de eliminare a acestor deșeuri.

20. „Organizație de integrare politică și/sau economică“ — orice organizație constituită de state suverane, căreia acestea i-au conferit competențe în domeniile reglementate prin prezența convenție și care au fost autorizate, în conformitate cu procedurile interne, să semneze, ratifice, accepte, aprobe sau să confirme oficial convenția sau să adere la ea.

21. „Trafic ilicit“ — orice deplasare transfrontieră a deșeurilor periculoase sau a altor reziduuri, așa cum este specificată în art. 9.

ARTICOLUL 3**Definiții naționale ale deșeurilor periculoase**

1. Fiecare parte, în cel mult 6 luni după ce devine parte la această convenție, trebuie să informeze secretariatul convenției asupra deșeurilor, altfel decât acele inscrise în anexele I și II, considerate sau definite ca periculoase prin legislația națională proprie, precum și asupra oricărora dispoziții privind procedurile referitoare la transportul peste frontiere, aplicabile unor astfel de deșeuri.

2. Fiecare parte va informa ulterior secretariatul cu privire la orice schimbare semnificativă a informațiilor furnizate în conformitate cu paragraful 1.

3. Secretariatul va informa imediat toate părțile asupra informațiilor primite în conformitate cu paragrafele 1 și 2.

4. Părțile trebuie să pună la dispoziția exportatorilor informațiile care le sunt comunicate de secretariat în conformitate cu paragraful 3.

ARTICOLUL 4**Obligații generale**

1. a) Părțile, exercitându-și drepturile lor de a interzice importul de deșeuri periculoase sau alte deșeuri, în scopul eliminării lor, vor informa celelalte părți despre hotărîrile lor, în conformitate cu art. 13.

b) Părțile vor interzice sau nu vor permite exportul de deșeuri periculoase sau de alte reziduuri către părțile care au interzis importul unor astfel de deșeuri, cind vor fi notificate în conformitate cu alin. a) de mai sus.

c) Părțile vor interzice sau nu vor permite exportul de deșeuri periculoase sau de alte reziduuri dacă statul importator nu își va da consumămintul în scris pentru importul acestor deșeuri, în cazul în care statul importator nu a interzis în mod expres importul acestor deșeuri.

2. Fiecare parte va adopta măsurile necesare pentru a :

a) asigura că producerea de deșeuri periculoase sau de alte reziduuri este redusă la minimum, luând în considerare implicațiile sociale, tehnologice și economice ;

b) asigura punerea în funcțiune a unor instalații adecvate de eliminare care vor trebui să fie situate, în măsura posibilă, în interiorul țării, în scopul eliminării ecologice raționale a deșeurilor periculoase sau a altor reziduuri ;

c) asigura că persoanele implicate în administrarea deșeurilor periculoase vor lua măsurile necesare pentru a preveni creșterea poluării ce ar rezulta dintr-o astfel de gospodărire și, dacă o astfel de poluare are loc, să reducă la minimum consecințele pentru sănătatea omului și mediul înconjurător ;

d) asigura ca transportul peste frontiere al deșeurilor periculoase și altor reziduuri să fie redus la un minimum compatibil cu gestionarea eficace și după metode ecologic raționale și că acesta să fie efectuat astfel încât sănătatea omului și mediul înconjurător să fie protejate împotriva efectelor nocive ce ar putea rezulta ;

e) nu admite exportul de deșeuri periculoase sau de alte reziduuri către state sau grupuri de state care aparțin unor organizații de integrare economică și/sau politică, care sunt părți, în special țări în curs de dezvoltare, care au interzis prin legislația lor orice import, sau dacă există motive să se credă, că deșeurile în cauză nu vor fi gospodărite în mod rațional din punct de vedere ecologic, în concordanță cu criteriile ce vor fi adoptate de către părți la prima reuniune ;

f) solicita ca informațiile asupra transporturilor peste frontiere de deșeuri periculoase sau alte reziduuri, preconizate, vor ajunge la statele interesate, în conformitate cu anexa V A, pentru ca acestea să poată evalua consecințele probabile asupra sănătății omului și a mediului înconjurător a acestor transporturi ;

g) preveni importurile de deșeuri periculoase sau de alte reziduuri dacă există motivul să se credă că deșeurile în cauză nu vor fi gospodărite conform unor metode ecologice raționale ;

h) coopera cu celealte părți și organizații interesate, direct și prin secretariat, în special în difuzarea de informații asupra transportului peste frontiere de deșeuri periculoase sau de alte reziduuri, pentru a îmbunătăți gospodăria ecologică rațională a unor astfel de deșeuri și pentru a preveni traficul ilicit.

3. Părțile consideră că traficul ilicit de deșeuri periculoase sau de alte reziduuri constituie o infracțiune penală.

4. Fiecare parte va adopta cele mai potrivite măsuri juridice, administrative sau de alt fel, pentru a pune în aplicare și a asigura respectarea prevederilor acestei convenții, inclusiv măsuri de prevenire și de pedepsire a actelor de conduită ce ar contraveni acestei convenții.

5. Părțile nu vor autoriza exportul de deșeuri periculoase sau de alte reziduuri către un stat care nu este parte la convenție sau importul de astfel de deșeuri dintr-un stat care nu este parte.

6. Părțile cad de acord să interzică exportul de deșeuri periculoase sau de alte reziduuri în vederea eliminării lor, în interiorul zonei situate la sud de paralela de 60° latitudine sudică, fie că aceste deșeuri fac sau nu obiectul unui transport peste frontiere.

7. În plus, fiecare parte :

a) va interzice tuturor persoanelor din jurisdicția sa națională să transporte sau să elimine deșeuri periculoase fără autorizație sau fără a fi abilită pentru o astfel de operațiune ;

b) va cere ca toate deșeurile periculoase care urmează să fie transportate peste frontieră să fie ambalate, etichetate și transportate conform regulilor internaționale unanim acceptate și recunoscute în materie, urmărind ca practicile pertinente pe plan internațional să fie respectate în mod corespunzător ;

c) va cere ca deșeurile periculoase să fie însoțite de un document de transport din punctul în care începe transportul peste frontieră pînă în punctul de eliminare finală.

8. Fiecare parte va cere ca deșeurile periculoase exportate să fie gospodărite rațional din punct de vedere ecologic în statul importator, ca și în oricare altă parte.

La prima lor reuniune, părțile vor conveni criteriile tehnice pentru gestiunea ecologică rațională a deșeurilor ce formează obiectul prezentei convenții.

9. Părțile vor lua măsuri corespunzătoare pentru ca transportul peste frontieră să fie autorizat, numai dacă :

a) statul exportator nu are capacitatea tehnică și instalațiile necesare pentru eliminarea deșeurilor respective într-o manieră eficientă și rațională din punct de vedere ecologic ; sau

b) deșeurile respective sunt solicitate ca materii prime pentru reciclare sau recuperare în industrie în statele importatoare ; sau

c) transportul respectiv se conformează altor criterii convenite de către părți, cu condiția ca aceste criterii să nu contravină obiectivelor convenției.

10. Obligația care încumbă, în virtutea prezentei convenții, asupra statelor în care sunt produse deșeuri periculoase, ca acestea să fie gospodărite rațional din punct de vedere ecologic, nu poate fi transferată în nici un caz statelor importatoare sau de tranzit.

11. Nici din această convenție nu va împiedica o parte să impună cerințe suplimentare, în conformitate cu prevederile convenției și cu legislația internațională, în vederea unei mai bune protecții a sănătății omului și a mediului înconjurător.

12. Nici o dispoziție a prezentei convenții nu va aduce nici o atingere suveranității statelor asupra apelor lor teritoriale delimitate în conformitate cu dreptul internațional, nici drepturilor suverane și jurisdicției pe care o exercită statele în zona lor economică exclusivă și asupra platoului continental, conform dreptului internațional, și nici exercitările de către navele și aeronavele tuturor statelor a drepturilor de liberă navigație aşa cum sunt acestea reglementate în dreptul internațional și aşa cum rezultă din instrumentele internaționale pertinente.

13. Părțile se angajează să examineze periodic posibilitatea de a reduce volumul și/sau potențialul poluant al deșeurilor periculoase și a altor reziduuri care sunt exportate spre alte state, în special către țările în curs de dezvoltare.

ARTICOLUL 5

Desemnarea autorităților competente și a punctului focal

Pentru ușurarea aplicării acestei convenții, părțile :

1. vor desemna sau stabili una sau mai multe autorități competente și un singur punct focal. O singură

autoritate competentă va fi desemnată să primească notificările în cazul unui stat de tranzit;

2. vor informa secretariatul, în cadrul unei perioade de 3 luni de la data intrării în vigoare a acestei convenții, asupra organizațiilor pe care le-au desemnat drept autorități competente și puncte focale;

3. vor informa secretariatul, într-o perioadă de o lună de la data adoptării deciziei, asupra oricărora modificări în ceea ce privește desemnarea efectuată conform paragrafului 2 de mai sus.

ARTICOLUL 6

Transportul peste frontiere între părți

1. Statul exportator va informa sau va cere ca producătorul sau firma exportatoare să informeze în scris, prin intermediul autorității competente a statului exportator, autoritățile competente ale statelor prin care deșeurile periculoase urmează să fie transportate. Aceste notificări vor conține declarațiile și informațiile specificate în anexa V A, redactată într-o limbă acceptabilă statului importator. Este necesară trimiterea unei singure notificări fiecărui stat implicat.

2. Statul importator va răspunde, în scris, acceptând transportul cu sau fără condiții, refuzând permisiunea pentru transport sau cerind informații suplimentare. O copie a răspunsului final al statului importator va fi trimisă autorităților competente din statele interesante care sunt părți la convenție.

3. Statul exportator nu va autoriza începerea transportului peste frontiere pînă cînd nu a primit confirmarea scrisă că:

a) exportatorul a primit consumămintul scris al statului importator; și

b) exportatorul a primit din partea statului importator confirmarea existenței unui contract între exportator și eliminator, specificind eliminarea ecologică ratională a deșeurilor.

4. Fiecare stat de tranzit care este parte va confirma prompt primirea notificării persoanei care a făcut-o. Ulterior, el poate să-și facă cunoscută poziția în scris, în 60 de zile, consumând la transport cu sau fără rezerve, refuzând permisiunea pentru transport sau cerind informații suplimentare. Statul exportator nu va permite ca transportul peste frontiere să înceapă pînă cînd nu s-a primit consumămintul scris al statului de tranzit. În orice caz, dacă vreodată o parte decide să nu ceară un acord scris, în condiții generale sau specifice, pentru transportul peste frontiere în tranzit al deșeurilor periculoase sau își modifică reglementările în această privință va informa imediat celelalte părți asupra deciziei lui, conform art. 13. În acest ultim caz, dacă statul exportator nu primește nici un răspuns în 60 de zile de la trimiterea notificării către statul de tranzit, acesta poate autoriza efectuarea exportului prin statul de tranzit.

5. În cazul transportului peste hotare al reziduurilor și dacă reziduurile respective nu sunt definite din punct de vedere juridic sau considerate ca deșuri periculoase decit :

a) de către statul exportator, prevederile paragrafului 9 al acestui articol care se aplică importatorului sau eliminatorului și statului importator se vor aplica „mutatis mutandis” și exportatorului și statului exportator;

b) de către statul importator sau de către statele importatoare și de tranzit care sunt părți, prevederile paragrafelor 1, 3, 4, 6 ale acestui articol care se aplică exportatorului și statului exportator se vor aplica

„mutatis mutandis” importatorului și statului importator respectiv;

c) de către orice stat de tranzit parte, căruia i se vor aplica prevederile paragrafului 4.

6. Statul exportator poate, condiționat de acordul scris al statelor implicate, să permită producătorului sau exportatorului să utilizeze o notificare generală în cazul în care deșeurile periculoase sau alte tipuri de deșuri având aceleași caracteristici fizice și chimice sunt transportate în mod regulat către același eliminator prin același punct vamal al statului exportator, prin același punct vamal al statului importator și, în caz de tranzit, prin aceleași puncte vamale de intrare și ieșire ale statului sau statelor de tranzit.

7. Statele interesate își pot da acordul scris pentru utilizarea notificării generale la care se face referire în paragraful 6, pentru comunicarea anumitor informații, cum ar fi cantitățile exacte sau liste periodice de deșuri periculoase sau alte tipuri de deșuri care trebuie transportate.

8. Notificarea generală și acordul scris la care se face referire în paragrafele 6 și 7 sunt valabile pentru mai multe transporturi de deșuri periculoase sau alte deșuri pentru o perioadă maximă de 12 luni.

9. Părțile vor cere ca fiecare persoană care își ia răspunderea pentru transportul peste frontieră al deșurilor periculoase sau altor tipuri de deșuri să semneze documentul de transport la predarea sau recepționarea deșurilor.

De asemenea, părțile cer ca cel care le evacuează să informeze și exportatorul și autoritatea competentă a statului exportator de receptia deșurilor și de terminarea eliminării, după metodele specificate în notificare. Dacă aceste informații nu sunt primite de către statul exportator, autoritatea competentă din statul exportator va înștiința statul importator.

10. Notificarea și răspunsul cerut de acest articol vor fi transmise autorității competente din statele părți implicate sau autorităților guvernamentale competente în cazul statelor care nu sunt parte la această convenție.

11. Orice deplasare peste frontieră a deșurilor periculoase va fi asigurată după cum prevăd regulamentele din statele importatoare sau de tranzit care sunt părți.

ARTICOLUL 7

Deplasarea peste frontieră dintr-un stat parte prin state care nu sunt parte la convenție

Dispozițiile paragrafului 2 al art. 6 al convenției se vor aplica „mutatis mutandis” cu privire la deplasarea peste frontieră a deșurilor periculoase sau a altor tipuri de deșuri dintr-un stat parte prin state care nu sunt parte la convenție.

ARTICOLUL 8

Obligația de reimportare

Cînd un transport de deșuri periculoase sau alte reziduuri, asupra căror state au căzut de acord, subiect al prevederilor prezentei convenții, nu se poate realiza în condițiile din contract, statul exportator va asigura întoarcerea reziduurilor respective în statul exportator de către exportator, dacă nu se pot găsi soluții alternative pentru evacuarea lor într-un mod care să respecte protecția mediului înconjurător în 90 de zile de la data cînd statul importator a informat

statul exportator și secretariatul sau o altă perioadă asupra cărora statele au căzut de acord. Statul exportator și orice parte de tranzit nu se vor opune, nu vor împiedica sau preveni întoarcerea acestor deșeuri în statul exportator.

ARTICOLUL 9

Traficul ilicit

1. În cadrul acestei convenții, orice deplasare transfrontieră a unor deșeuri periculoase sau a altor reziduuri este considerată a fi trafic ilicit, dacă s-a efectuat :

a) fără notificarea expresă a tuturor statelor interesate, conform prevederilor prezentei convenții ; sau

b) fără consimțământul unui anume stat interesat, în conformitate cu prevederile prezentei convenții ; sau

c) cu consimțământul statelor obținut prin falsificare, declaratie falsă sau fraudă ; sau

d) fără a se conforma materialicește cu documentele ; sau

e) prin eliminarea deliberată (de exemplu, deversare) a deșeurilor periculoase sau a altor reziduuri, care contravine acestei convenții și principiilor generale ale dreptului internațional.

2. În cazul în care transportul peste frontiere de deșeuri periculoase sau alte reziduuri este considerat drept trafic ilicit ca urmare a comportamentului exportatorului sau producătorului, statul exportator va trebui să asigure ca deșeurile periculoase în cauză să fie :

a) reimportate de către exportator sau producător sau, dacă este necesar, de către el însuși, în propriul teritoriu, sau dacă aceasta nu este posibil ;

b) eliminate, de o manieră conformă prevederilor prezentei convenții, într-un termen de 30 de zile din momentul în care statul exportator a fost informat cu privire la traficul ilicit sau într-un alt termen ce va fi convenit de către statele interesate. În acest scop, părțile interesate nu se vor opune reimportului acestor deșeuri în statul de export, nici nu-i vor preveni și nici nu-l vor împiedica.

3. În cazul unei deplasări transfrontiere de deșeuri periculoase sau alte reziduuri, considerată ca trafic ilicit ca rezultat al actelor comise de importator sau eliminatoare, statul importator va asigura ca deșeurile respective să fie eliminate ecologic rațional de către importator sau eliminatoare, dacă este necesar, de către el însuși, în 30 de zile de la data cind traficul ilicit a fost adus la cunoștință statului importator, sau orice altă perioadă convenită de state. În acest scop, părțile interesate vor coopera, dacă este necesar, la eliminarea deșeurilor, cu respectarea condițiilor ecologice raționale.

4. În cazurile în care responsabilitatea pentru traficul ilicit nu poate fi atribuită nici exportatorului (producătorului) sau importatorului (eliminatoarei), părțile interesate sau alte părți, după caz, vor asigura, în cooperare, eliminarea deșeurilor în cauză în cel mai scurt timp, cu respectarea metodelor ecologice raționale fie în statul exportator, fie în statul importator sau în altă parte.

5. Fiecare parte va adopta legi naționale interne pentru a preveni și a pedepsi traficul ilicit. Părțile vor coopera în vederea realizării obiectivelor acestui articol.

ARTICOLUL 10

Cooperarea internațională

1. Părțile vor coopera pentru a îmbunătăți și a asigura gospodărirea în condiții ecologice raționale a deșeurilor periculoase și a altor reziduuri.

2. În acest scop, părțile :

a) la cerere, vor oferi informații, pe bază bilaterală sau multilaterală, în vederea promovării metodelor ecologice raționale pentru gospodărirea deșeurilor periculoase și a altor reziduuri, inclusiv armonizarea standardelor tehnice și a practicilor pentru controlul adecvat al deșeurilor periculoase și altor reziduuri ;

b) vor coopera pentru controlul efectelor deșeurilor periculoase asupra sănătății omului și a mediului înconjurator ;

c) vor coopera, conform legilor naționale, reglementărilor și politicilor, în dezvoltarea și punerea în aplicare a unor noi tehnologii cu deșeuri cît mai reduse și optimizarea tehnologiilor existente în vederea eliminării, în măsura posibilului, a procedurii de deșeuri periculoase și de alte reziduuri și realizarea unor metode mai eficiente pentru asigurarea gospodăririi deșeurilor periculoase în condiții ecologice raționale, pe baza studiului efectelor economice, sociale și ecologice decurgind din adoptarea acestor tehnologii noi sau îmbunătățite ;

d) vor coopera activ, conform legilor naționale, reglementărilor și politicilor, în domeniul transferului de tehnologii și al sistemelor de gospodărire ecologică rațională a deșeurilor periculoase și a altor reziduuri. Ele vor coopera, de asemenea, în dezvoltarea capacitatii tehnice în statele părți, în special acelea care necesită și solicită asistență tehnică în acest domeniu ;

e) vor coopera în dezvoltarea normelor tehnice corespunzătoare și/sau codurilor de practici corespunzătoare.

3. Părțile vor utiliza mijloacele adecvate pentru a coopera în vederea acordării de asistență tehnică tărilor în curs de dezvoltare privind punerea în aplicare a subparagrafelor a), b) și c) din paragraful 2 al art. 4.

4. Înțînd cont de necesitățile tărilor în curs de dezvoltare, cooperarea între părți și între organizații internaționale competente este încurajată pentru promovarea „inter alia”, a conștientizării opiniei publice, a realizării unei gospodăririri ecologice raționale a deșeurilor periculoase și a altor reziduuri și adoptarea unor tehnici noi, mai puțin poluanțe.

ARTICOLUL 11

Înțelegeri bilaterale, multilaterale și regionale

1. Fără a încălca prevederile art. 4 paragraful 5, părțile pot încheia înțelegeri sau acorduri bilaterale, multilaterale și regionale privind deplasarea transfrontieră a deșeurilor periculoase și a altor reziduuri cu părțile sau cu state care nu sunt părți în convenție, în așa fel ca astfel de înțelegeri sau acorduri să nu contravină gospodăririi ecologice raționale a deșeurilor periculoase și a altor reziduuri, conform prevederilor prezentei convenții. Aceste înțelegeri sau acorduri vor stipula prevederi care nu vor fi mai puțin raționale din punct de vedere ecologic decât cele stipulate în convenție, înțînd seama în special de interesele statelor în curs de dezvoltare.

2. Părțile vor notifica secretariatului cu privire la orice acord sau înțelegeri bilaterale, multilaterale sau regionale menționate în paragraful 1 și la cele pe care le-au încheiat înaintea intrării în vigoare a prezentei convenții, în scopul de a controla transportul deșeurilor periculoase în afara frontierelor între părțile semnatare ale unor astfel de acorduri. Prevederile convenției nu vor afecta transporturile în afara frontierelor desfășurate în baza acestor acorduri, cu condiția ca acestea să fie compatibile cu gospodărirea rațională din punct de vedere ecologic a deșeurilor periculoase conform cerințelor convenției.

ARTICOLUL 12

Consultări cu privire la problema responsabilității

Părțile vor coopera în vederea adoptării cît mai curind posibil a unui protocol care să stabilească procedurile adecvate în ceea ce privește răspunderea și compensațiile pentru pagubele ce pot rezulta din transportul peste frontieră al deșeurilor periculoase și al altor reziduuri.

ARTICOLUL 13

Transmiterea informațiilor

1. Părțile trebuie, cînd li se aduce la cunoștință, să asigure ca, în cazul producerii unui accident în timpul unei mișcări transfrontiere de deșeuri periculoase sau al depozitării lor, și care prezintă riscuri pentru sănătatea oamenilor și a mediului înconjurător din alte state, aceste state să fie informate imediat cu privire la evenimentul respectiv.

2. Părțile trebuie să se informeze reciproc, prin secretariat, asupra :

a) schimbărilor privind desemnarea autorităților competente și/sau punctelor focale, conform art. 5 ;

b) schimbărilor în definiția națională a reziduurilor periculoase, în conformitate cu art. 3 ; și, cînd mai curind posibil,

c) deciziilor lor de a nu consuma total sau parțial la importul de deșeuri periculoase sau alte reziduuri pentru depozitarea în zona jurisdicției lor naționale ;

d) deciziilor lor de a limita sau de a interzice exportul deșeurilor periculoase sau al altor reziduuri ;

e) oricărora alte informații necesare conform paragrafului 4 al acestui articol.

3. Părțile, în conformitate cu reglementările și legile naționale, vor transmite prin secretariat, conferinței părților, stabilită în art. 15, înaintea încheierii anului calendaristic, un raport asupra anului precedent, conținând următoarele informații :

a) autoritățile competente și punctele focale desemnate de ele conform art. 5 ;

b) informațiile privind transportul în afara frontierelor al deșeurilor periculoase în care au fost implicate, inclusiv :

(i) cantitatea deșeurilor exportate, categoria căreia îi aparțin, proprietățile, destinația, țările de tranzit și metodele de evacuare enunțate ca răspuns la notificare ;

(ii) cantitatea și celelalte date de mai sus privind deșeurile importate ;

(iii) eliminări care nu s-au desfășurat conform planului ;

(iv) eforturi de a realiza o reducere a cantității de deșeuri care se transportă în afara frontierelor ;

c) informații privind măsurile adoptate pentru implementarea convenției ;

d) informații statistiche adecvate privind efectul asupra mediului și sănătății pe care îl au generarea, transportul și eliminarea deșeurilor periculoase ;

e) informații privind acordurile bilaterale, multilaterale și regionale încheiate conform art. 12 ;

f) informații privind accidentele survenite în transportul deșeurilor și măsurile luate pentru soluționarea acestora ;

g) informații privind metodele de eliminare în zona jurisdicției lor naționale ;

h) informații privind măsurile luate pentru elaborarea tehnologiilor pentru reducerea și/sau eliminarea deșeurilor ;

i) alte probleme pe care conferința părților le consideră relevante ;

j) părțile, conform legilor și reglementărilor naționale, vor asigura trimiterea copiilor fiecărei notificări și a răspunsului privind transportul deșeurilor în afara frontierelor la secretariat, atunci cînd o parte ce consideră că mediul său poate fi afectat de respectivul transport a cerut acest lucru.

ARTICOLUL 14

Aspecte financiare

1. Părțile sunt de acord să stabilească, conform nevoilor specifice ale diferitelor regiuni și subregiuni, centre regionale sau subregionale pentru perfecționare și transfer de tehnologie privitoare la gospodărirea deșeurilor periculoase și a altor tipuri de deșeuri și la reducerea producției deșeurilor. Părțile vor decide asupra stabilirii unor mecanisme potrivite de finanțare, cu caracter voluntar.

2. Părțile vor lua în considerare stabilirea unui fond special pentru a ajuta pe o bază provizorie, în caz de situații de urgență, reducerea pagubelor datorate accidentelor în transportul peste frontieră al deșeurilor periculoase sau al altor deșeuri sau în timpul evacuării acestor deșeuri.

ARTICOLUL 15

Conferința părților

1. Se instituie o conferință a părților. Prima întîlnire a conferinței părților va fi convocată de directorul executiv al P.N.U.E. nu mai tîrziu de un an după intrarea în vigoare a acestei convenții. În continuare, întîlnirile obișnuite ale conferinței părților vor fi ținute la intervale regulate, stabilite de conferință la prima întîlnire.

2. Întîlnirile extraordinare ale conferinței părților vor fi ținute atunci cînd va fi considerat necesar de către aceasta sau la cererea scrisă a oricărei țări semnatare, cu condiția ca într-o perioadă de șase luni de la comunicarea ei către secretariat să fie sprijinită de cel puțin o treime dintre semnatare.

3. Conferința părților va trebui să fie de acord și să adopte în unanimitate regulile procedurale pentru conferință și pentru orice alt organ subsidiar pe care-l stabilește, precum și regulamentul financiar care va stabili participarea financiară a părților la convenția prezentă.

4. La prima întîlnire părțile vor examina toate măsurile suplimentare necesare să ajute la îndeplinirea responsabilităților cu privire la protecția și conservarea mediului marin în contextul prezentei convenții.

5. Conferința părților supraveghează permanent punerea în aplicare a prevederilor prezentei convenții și anume :

a) incurajează armonizarea politicilor, strategiilor și măsurilor necesare pentru reducerea la minimum a daunelor aduse sănătății omului și mediului înconjurător de către deșeurile periculoase și alte deșeuri ;

b) analizează și adoptă, după cum este necesar, amendamentele la această convenție și la anexele ei, luând în considerare, „inter alia“, informațiile științifice, tehnice, economice și ecologice disponibile ;

c) examinează și adoptă orice altă măsură necesară pentru scopurile acestei convenții în lumina experienței cîștigate în funcționarea și exploatarea înțelegерilor și aranjamentelor prevăzute în art. 11 ;

d) analizează și adoptă protocoalele ; și

e) stabilește organele subsidiare considerate ca necesare pentru aplicarea prevederilor prezentei convenții.

6. Națiunile Unite și agențiile specializate ale acestiei, la fel ca oricare stat ce nu este parte la această convenție, pot fi reprezentate în calitate de observator la întîlnirile conferinței părților. Oricare alt organism sau agenție, național sau internațional, guvernamental sau neguvernamental, calificate în domenii înrudite cu deșeurile periculoase sau alte deșeuri, care a informat secretariatul cu privire la dorința de a fi reprezentat în calitate de observator la o întîlnire a conferinței părților, poate fi admis numai dacă cel puțin o treime din părțile prezente nu obiecteză. Admiterea și participarea observatorilor vor fi supuse regulilor de procedură adoptate de conferință.

7. Conferința părților va întocmi, în termen de trei ani după intrarea în vigoare a convenției și la cel puțin șase ani după aceea, o evaluare a eficienței sale și, dacă se consideră necesar, adoptarea unei interdicții parțiale sau complete de transport al deșeurilor periculoase și altor deșeuri în lumina celor mai recente informații științifice, ecologice, tehnice și economice.

ARTICOLUL 16

Secretariatul

1. Funcțiile secretariatului vor fi :

a) să inițieze ședințele prevăzute în art. 15 și 17 ;

b) să pregătească și să transmită rapoartele bazate pe informațiile primite în concordanță cu art. 3, 4, 6, 11 și 13, ca și pe informațiile venite de la ședințe ale unor organe subsidiare stabilite în art. 15, ca și pe baza informațiilor potrivite, furnizate de entități guvernamentale și neguvernamentale pertinente ;

c) să pregătească rapoarte asupra activităților desfășurate pentru exercitarea funcțiilor sale în această convenție și să le prezinte conferinței părților ;

d) să asigure coordonarea necesară cu organismele internaționale pertinente și în particular să intre în astfel de aranjamente administrative și contractuale după cum este necesar pentru îndeplinirea eficace a funcțiilor sale ;

e) să comunice cu punctele focale și autoritățile competente stabilite de părți în concordanță cu art. 5 al acestei convenții ;

f) să colecteze informații privind zonele naționale autorizate și facilități ale părților adecvate pentru evacuarea deșeurilor lor periculoase și a altor deșeuri și să vehiculeze aceste informații între părți ;

g) să primească și să transmită informații de la și către părți despre :

— surse de asistență tehnică și perfecționare ;

— abilități tehnice și științifice disponibile ;

— surse de informare și expertiză ; și

— disponibilitatea resurselor cu privire la acordarea de asistență, după cerere în domenii ca :

— manevrarea sistemului de informare al convenției ;

— gospodărirea deșeurilor periculoase și a altor deșeuri ;

— tehnologii sigure din punct de vedere ecologic în legătură cu deșeurile periculoase și alte deșeuri, ca tehnologiile fără deșeuri sau cu deșeuri puține ;

— evaluarea capacitaților și amplasamentelor pentru evacuare ;

— controlul deșeurilor periculoase și a altor deșeuri ; și

— răspunsuri în cazuri de urgență ;

h) să furnizeze părțile, după cerere, informații asupra consultanților sau a firmelor de consult ce au competență necesară în domeniu, care pot asista părțile la examinarea unei înștiințări pentru un transport peste frontiere, să concorde transportul deșeurilor periculoase sau al altor deșeuri cu înștiințarea pertinente și/sau faptul că facilitățile disponibile propuse pentru deșeurile periculoase sau alte deșeuri sunt sigure din punct de vedere ecologic atunci cînd au motive să credă că deșeurile în discuție nu vor fi gospodărite într-un mod sigur din punct de vedere ecologic. Orice asemenea examinare nu va fi în sarcina secretariatului ;

i) să sprijine părțile, la cerere, în identificarea cazurilor de trafic ilicit și să transmită imediat părților orice informație primită privind traficul ilicit ;

j) să coopereze cu părțile și cu organizațiile pertinente și competente precum și cu agențiile pentru asigurarea de expert și echipament pentru asistență rapidă acordată și/sau în caz de situații de urgență ; și

k) să-și îndeplinească orice alte funcții importante scopurilor acestei convenții, după cum vor fi stabilite de conferința părților.

2. Funcțiile secretariatului vor fi îndeplinite provizoriu de U.N.E.P. pînă cînd prima ședință a conferinței părților se va ține în conformitate cu art. 15.

3. La prima sa ședință, conferința părților va desemna secretariatul dintre organizațiile interguvernamentale competente care își arată dorința de a îndeplini funcțiile secretariatului acestei convenții. La această ședință conferința părților va analiza, de asemenea, modul în care secretariatul provizoriu își exercită funcțiile ce i-au fost încredințate în conformitate cu prevederile paragrafului 1 de mai sus și va decide asupra structurilor adecvate pentru exercitarea acestor funcții.

ARTICOLUL 17

Amendamente la convenție

1. Orice parte poate propune amendamente la această convenție și orice parte la protocol poate propune amendamente la acest protocol. Astfel de amendamente vor lua în considerare, „inter alia“, considerații științifice și tehnice pertinente.

2. Amendamentele la această convenție vor fi adoptate la adunarea conferinței părților semnatare. Amendamentele la orice protocol vor fi adoptate la adunarea părților. Textul oricărui amendament propus la această

convenție sau la oricare protocol va fi comunicat părților de către secretariat cu cel puțin 6 luni înainte de ședința la care este propusă pentru adoptare. Secretariatul va comunica de asemenea amendamentele propuse semnatarilor convenției pentru informare.

3. Părțile vor face eforturi pentru a se ajunge la o înțelegere unanimă asupra amendamentelor propuse convenției. Dacă toate eforturile de acord unanim au eşuat, în ultimă instanță, amendamentul va fi aprobat printr-un vot majoritar de 3/4 al părților prezente și va fi supus ratificării, aprobării, confirmării sau acceptării.

4. Procedura menționată în paragraful 3 de mai sus se aplică amendamentelor la orice protocol și o majoritate de 2/3 a părților, care votează la ședință, va fi suficientă pentru a fi adoptate.

5. Instrumentele de ratificare, aprobare, confirmare oficială sau acceptare a amendamentelor vor fi păstrate în arhivă. Amendamentele adoptate conform paragrafelor 3 sau 4 de mai sus vor intra în vigoare între părțile care le-au acceptat în a 90-a zi după recepția de către depozitar a instrumentelor lor de ratificare, aprobare, confirmare formală sau acceptare de către cel puțin 3/4 dintre părți care au acceptat amendamentele la protocolul implicat. Amendamentele vor intra în vigoare pentru orice altă parte în a 90-a zi după ce partea depozitează instrumentele ei de ratificare, aprobare, confirmare formală sau acceptare a amendamentelor.

6. Pentru scopul acestui articol *părți prezente și care votează înseamnă părțile prezente și care votează pozitiv sau negativ.*

ARTICOLUL 18

Adoptarea și amendarea anexelor

1. Anexele convenției sau ale protocoalelor vor forma parte integrantă a convenției sau protocolului, după cum este cazul și, numai dacă nu este exprimat altfel, în mod expres, o referință la această convenție sau la protocoalele ei constituie în același timp o referință la orice anexă din ea. Astfel de anexe trebuie restrinse la chestiuni științifice, tehnice și administrative.

2. Exceptând ceea ce poate fi prevăzut altfel în orice protocol cu privire la anexele sale, se va aplica următoarea procedură propunerii, adoptării și intrării în vigoare a anexelor auxiliare la această convenție sau la anexele la un protocol :

a) anexele la această convenție și protocoalele ei vor fi propuse și adoptate conform procedurii descrise în art. 17 paragrafele 2, 3 și 4 ;

b) orice parte care nu poate accepta o anexă în plus la această convenție sau o anexă la orice protocol pe care l-a semnat va notifica depozitarului în scris despre acest lucru în șase luni de la data comunicării adoptării. Depozitarul va informa fără întârziere toate părțile asupra înștiințării primite. O parte poate oricind să înlocuiască o declarație anterioară de neacceptare cu una de acceptare și atunci aceste anexe vor intra în vigoare pentru această parte ;

c) după șase luni de la data punerii în circulație a comunicării, anexa va deveni valabilă pentru toate părțile la convenție sau la orice protocol care nu au supus o înștiințare conformă cu prevederea subparagrafului (b) de mai sus.

3. Propunerea, adoptarea și intrarea în vigoare a amendamentelor la anexele acestei convenții sau la oricare protocol vor fi supuse aceleiași proceduri ca

pentru propunerea, adoptarea și intrarea în vigoare a anexelor la convenție sau a anexelor la protocol. Anexele și amendamentele ulterioare vor luce în considerație, „inter alia“, considerații pertinente științifice și tehnice.

4. Dacă o anexă auxiliară sau un amendament la o anexă implică un amedament la această convenție sau la orice protocol, anexă auxiliară sau anexa amendată nu va intra în vigoare pînă cînd amendamentul respectiv nu intră în vigoare.

ARTICOLUL 19

Verificare

Orice parte care are motive să credă că o altă parte își încalcă sau și-a încălcă obligațiile asumate prin această convenție poate informa secretariatul și într-un asemenea caz va informa simultan și imediat, direct sau prin secretariat, partea împotriva căreia s-au făcut acuzațiile. Toate informațiile pertinente trebuie susținute de către secretariat părților.

ARTICOLUL 20

Soluționarea conflictelor

1. În cazul unui conflict între părți cu privire la interpretarea, aplicarea sau respectarea convenției sau a protocoalelor, acestea vor căuta o soluționare a conflictului prin negocieri sau orice alte mijloace pașnice.

2. Dacă părțile implicate nu-și pot soluționa conflictul prin mijloacele de mai sus, conflictul, dacă părțile în conflict sunt de acord, va fi supus Curții Internaționale de Justiție sau arbitrajului, în condițiile stabilite în anexa VI. În orice caz, lipsa unei înțelegeri cu privire la supunerea conflictului Curții Internaționale de Justiție sau arbitrajului nu va absolvii părțile de responsabilitatea continuării rezolvării lui prin mijloacele menționate în paragraful I.

3. În timpul ratificării, acceptării, aprobării, confirmării oficiale sau aderării la această convenție sau oricind după aceea, statul sau o organizație de integrare politică și/sau economică poate declara că recunoaște „ipso facto“, obligatoriu și fără o înțelegere specială, față de orice parte care acceptă aceeași obligație :

a) supunerea conflictului Curții Internaționale de Justiție ; și/sau

b) arbitrajul în conformitate cu procedurile stabilite în anexa VI.

O asemenea declaratie trebuie adusă la cunoștința secretariatului în scris, acesta comunicînd-o tuturor părților.

ARTICOLUL 21

Semnarea

Această convenție va putea fi semnată de state, organizații de integrare economice și/sau politice și de Namibia la Basel, pe data de 22 martie 1989, și la Berna, la Departamentul Federal al Afacerilor Externe, în Elveția, de la 23 martie 1989 pînă la 30 iunie 1989, și la sediul Organizației Națiunilor Unite din New York, de la 1 iulie 1989 pînă la 22 martie 1990.

ARTICOLUL 22

Ratificarea, acceptarea, confirmarea oficială sau aprobarea

1. Această convenție va fi supusă ratificării, acceptării, confirmării oficiale sau aprobării de către state,

de către Namibia, reprezentată de Consiliul Națiunilor Unite pentru Namibia, și confirmării oficiale sau aprobații de către organizațiile de integrare politice și/sau economice. Instrumentele de ratificare, acceptare, confirmare oficială sau aprobare vor fi depuse, împreună, la depozitar.

2. Orice organizație menționată în paragraful 1 de mai sus care devine parte la această convenție, fără ca nici unul din statele sale membre să fie parte, va fi supusă obligațiilor impuse de convenție.

Dacă unu sau mai multe state membre ale unei astfel de organizații sunt părți în convenție, organizația și statele ei membre decid asupra responsabilităților lor respective cu privire la executarea obligațiilor lor în conformitate cu prevederile prezentei convenții.

În astfel de cazuri, organizația și statele membre nu sunt abilitate să-și exerce simultan drepturile în cadrul convenției.

3. În instrumentele lor de confirmare oficială sau aprobare, organizațiile menționate în paragraful 1 de mai sus vor declara aria competenței lor referitoare la problemele reglementate prin convenție.

De asemenea, aceste organizații notifică toate modificările importante cu privire la aria lor de competență, iar depozitarul informează părțile.

ARTICOLUL 23

Aderarea

1. Această convenție este deschisă aderării statelor, a Namibiei, reprezentată de către Consiliul Națiunilor Unite pentru Namibia, și organizațiilor de integrare politică și/sau economică de la data la care convenția nu mai este deschisă semnării. Instrumentele de aderare vor fi depuse la depozitar.

2. În instrumentele lor de aderare, organizațiile menționate în paragraful 1 de mai sus vor indica aria competenței lor în domeniile reglementate prin convenție. Aceste organizații vor mai informa depozitarul în legătură cu orice modificare substanțială intervenită în aria lor de competență.

3. Prevederile art. 22 paragraful 2 se vor aplica organizațiilor de integrare politică și/sau economică care aderă la prezenta convenție.

ARTICOLUL 24

Dreptul la vot

1. Sub rezerva dispozițiilor din paragraful 2 de mai jos, fiecare parte la această convenție are dreptul la un vot.

2. Organizațiile de integrare politică și/sau economică, conform ariei lor de competență, în conformitate cu art. 22 paragraful 3 și art. 23 paragraful 2, își vor exercita dreptul de vot cu un număr de voturi egal cu numărul statelor lor membre care sunt părți la convenție sau la protocoalele pertinente. Aceste organizații nu își exercită dreptul lor de vot dacă statele lor membre și-l exercită pe al lor și invers.

ARTICOLUL 25

Intrare în vigoare

1. Prezenta convenție intră în vigoare la 90 de zile după depunerea celui de-al douăzecilea instrument de ratificare, adoptare, confirmare oficială, aprobare sau aderare.

2. Pentru fiecare stat sau organizație de integrare politică sau economică care ratifică, acceptă, aprobă sau confirmă oficial prezenta convenție sau care aderă la aceasta, după data depunerii celui de-al douăzecilea instrument de ratificare, de acceptare, de aprobare, de confirmare oficială sau de aderare, convenția va intra în vigoare la 90 de zile de la data depunerii instrumentului de ratificare, acceptare, confirmare oficială sau aderare de către statul respectiv sau organizația de integrare politică sau economică respectivă.

3. În conformitate cu scopurile paragrafelor 1 și 2 de mai sus, nici unul din instrumentele depuse de către o organizație de integrare politică sau economică nu trebuie să fie considerat ca un instrument suplimentar pe lîngă instrumentele deja depuse de către statele membre ale organizației respective.

ARTICOLUL 26

Rezerve și declarații

1. Nici o rezervă sau derogare nu se poate face de la această convenție.

2. Paragraful 1 al acestui articol nu împiedică nici un stat sau organizație de integrare politică sau economică, atunci cînd semnează, ratifică, acceptă, aprobă, confirmă oficial sau aderă la această convenție, să facă declarații sau precizări de poziții, scrise sau orale, oricare ar fi denumirea acestora, referitoare, între altele, la armonizarea legilor și reglementărilor sale cu prevederile acestei convenții, cu condiția ca aceste declarații sau precizări să nu vizeze anularea sau modificarea efectelor juridice ale prevederilor convenției în aplicarea lor de către statul respectiv.

ARTICOLUL 27

Denunțarea

1. În orice moment, după trei ani de la data la care această convenție a intrat în vigoare pentru o parte, acea parte poate denunța convenția prin înaintarea unei notificări scrise în acest sens către depozitar.

2. Denunțarea va intra în vigoare la un an după primirea notificării de către depozitar sau la orice dată ulterioară, menționată în notificare.

ARTICOLUL 28

Depozitarul

Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite va fi depozitarul convenției și al oricărui protocol al acesteia.

ARTICOLUL 29

Texte autentice

Textele originale în arabă, chineză, engleză, franceză, rusă și spaniolă ale acestei convenții sunt autentice în același măsură.

Drept care subsemnatii, avînd deplinele puteri, au semnat prezenta convenție.

Întocmită în cadrul Conferinței de la Basel, 20—22 martie 1989.

ANEXA I**CATEGORII DE DEȘEURI CE URMEAZĂ A FI SUPUSE CONTROLULUI****Fluxuri de deșeuri**

- Y 1 Deșeuri de natură chimică, provenite din spitale, centre medicale și clinici
 Y 2 Deșeuri rezultate din producția și prepararea produselor farmaceutice
 Y 3 Deșeuri farmaceutice și ale produselor medicalo-mentoase
 Y 4 Deșeuri de la fabricarea și utilizarea biocidelor și produselor fitofarmaceutice
 Y 5 Deșeuri de la fabricarea și utilizarea produselor chimice de conservare a lemnului
 Y 6 Deșeuri de la producerea, prelucrarea și utilizarea solvenților organici
 Y 7 Deșeuri de la procese de tratare termică și alte operații de tratare, conținând cianuri
 Y 8 Deșeuri de uleiuri minerale, care nu corespund scopului inițial de folosire
 Y 9 Deșeuri petroliere/ape uzate, hidrocarburi în amestecuri cu apă, emulsii
 Y10 Substanțe uzate și articole conținând sau contaminate cu PCB (difenilpoliclorinat) și/sau PCT (terfenile policlorinate) și/sau PBB (difenil polibronurate)
 Y11 Reziduuri gudronate, provenind de la rafinare, distilare și orice tratament pirolitic
 Y12 Deșeuri de la producția și utilizarea cernelurilor, coloranților, pigmentilor, lacurilor și vopselelor
 Y13 Deșeuri de la producția și utilizarea răšinilor, latexului, plastifiantilor și a adezivilor
 Y14 Substanțe chimice uzate provenite din cercetare și dezvoltare sau activități în învățămînt, care nu sunt identificate și/sau sunt noi și a căror efecte asupra omului și/sau mediului înconjurător nu sunt cunoscute
 Y15 Deșeuri de natură explozivă care nu fac obiectul altor legislații
 Y16 Deșeuri de la producția, prelucrarea și utilizarea chimicalelor fotografice și materiale de lucru aferente

- Y17 Deșeuri rezultate de la procese de tratare a sumpafeșei metalelor și materialelor plastice
 Y18 Reziduuri provenind din operații de eliminare a deșeurilor industriale

Deșeuri avînd constituenți ca :

- Y19 Metal carbonili
 Y20 Beriliu ; compuși de beriliu
 Y21 Compuși de crom hexavalent
 Y22 Compuși de cupru
 Y23 Compuși de zinc
 Y24 Arsen ; compuși de arsen
 Y25 Seleniu ; compuși de seleniu
 Y26 Cadmiu ; compuși de cadmio
 Y27 Antimoniu ; compuși de antimoniul
 Y28 Telur ; compuși de telur
 Y29 Mercur ; compuși cu mercur
 Y30 Taliu ; compuși cu taliu
 Y31 Plumb ; compuși de plumb
 Y32 Compuși neorganici de fluor, exclusiv fluoruri de calciu
 Y33 Cianuri anorganice
 Y34 Soluții acide sau acizi în formă solidă
 Y35 Soluții bazice sau baze în formă solidă
 Y36 Azbest (vată și fibre)
 Y37 Compuși organofosforici
 Y38 Cianuri organice
 Y39 Fenoli, compuși fenolici inclusiv clorfenolii
 Y40 Eteri
 Y41 Solvenții organo-halogenati
 Y42 Solvenți organici, exclusiv solvenții halogenati
 Y43 Orice compus de dibenzo-furan policlorinat
 Y44 Orice compus de dibenzo-p-dioxin-policlorinat
 Y45 Compuși organohalogenati alții decit substanțele la care se referă această anexă (ex. : Y39, Y41, Y42, Y43, Y44).

ANEXA II**CATEGORII DE REZIDUURI CARE NECESITĂ UN TRATAMENT SPECIAL**

Y46 Deșeuri menajere

Y47 Reziduuri provenind de la incinerarea deșeurilor menajere.

ANEXA III**LISTA CARACTERISTICILOR PERICULOASE****Clasa O.N.U.* Cod Caracteristici**

1	H1	Explozive
		O substanță explozivă sau deșeu este o substanță solidă sau lichidă (sau amestecuri de substanțe sau deșeuri) care este ea însăși capabilă prin reacție chimică să producă gaze la o astfel de temperatură și presiune și cu o astfel de viteză, pentru a cauza pagube imprejurimilor
3	H3	Lichide inflamabile Cuvîntul „inflamabil“ are același înțeles ca „flamabil“ ; lichidele

inflamabile sunt lichide sau amestecuri de lichide sau lichide conținând solide și soluție sau suspensie (de exemplu vopsele, lacuri etc.); dar nu includ substanțele sau deșeurile altfel clasificate pe baza caracteristicilor lor periculoase, care dau o tensiune de vapori inflamabili la temperaturi nu mai mari de 60,5°C, într-o incintă închisă de testare, sau nu mai mult de 65,6°C în incinte deschise de testare. (Întrucît rezultatele testelor în incinte deschise și cele în-

*) Coresponde clasificării de compuși periculoși în sistemul inclus în recomandările Națiunilor Unite pentru transportul mărfurilor periculoase (ST/SG/AC.10/1/Rev.5, U.N., N.Y., 1988).

		chise nu sunt strict comparabile și chiar rezultatele individuale de la același test sunt, de multe ori, variabile, abaterile de la punctele de mai sus, care fac posibile astfel de variații, vor fi considerate conforme acestei definiții).			nele acestora, care sunt cunoscute sau suspectate a cauza infecției la animale sau oameni.
4.1.	H4.1	Solide inflamabile Solide sau deșeuri solide, -altele decit cele clasificate ca explozive, care, în condițiile întâlnite la transport, sunt ușor combustibile ori, pot cauza sau contribui la foc prin fricțiune	8	H8	Corosivi. Substanțe sau deșeuri care, prin acțiune chimică, vor cauza pagube serioase cînd sunt în contact cu țesuturi vii sau în caz de scurgere vor afecta sau chiar distrug alte bunuri sau mijloace de transport ; acestea pot, de asemenea, cauza alte afecțiuni
4.2.	H4.2	Substanțe sau deșeuri labile la combustie spontană Substanțe sau deșeuri care sunt labile la încălzire spontană în condiții normale ce apar la transport sau la încălzirea în contact cu aerul sau devenind atunci labile a lăua foc	9	H10	Eliberarea gazelor toxice în contact cu aerul sau apa Substanțe sau deșeuri care, prin interacțiune cu aerul sau apa, sunt labile și produce gaze toxice în cantități periculoase
4.3.	H4.3	Substanțe sau deșeuri care, în contact cu apa, emit gaze inflamabile Substanțe sau deșeuri care, prin interacțiune cu apa, sunt labile și devin instantaneu inflamabile sau în formă gaze inflamabile în cantități periculoase	9	H11	Toxice (efekte întîrziate sau cronice) Substanțe sau deșeuri care, dacă sunt inhalate sau ingerate sau dacă penetrează pielea, pot conduce la efecte întîrziate sau cronice, inclusiv și efecte cancerigene
5.1.	H5.1	Oxidanți Substanțe sau deșeuri care, în timp ce ele însele nu sunt necesar combustibile, pot, în general, prin formarea de oxigen sau contribuirea la aceasta, cauza combustiei altor materiale	9	H12	Ecotoxice Substanțe sau deșeuri care, dacă sunt eliberate, prezintă sau pot fi prezente, imediat sau cu întârziere, un impact aversiv asupra mediului înconjurător prin bioacumulare și/sau efecte toxice asupra sistemelor biotice
5.2.	H5.2	Peroxizi organici Substanțe organice sau deșeuri care conțin structura bivalentă -O-O- sunt substanțe termale instabile, care pot să se descompună exotermic autoaccelerat	9	H13	Capabile, prin orice mijloc, după evacuare, să formeze alte materiale care posedă oricare din caracteristicile enumerate mai sus.
6.1.	H6.1	Otrăvuri (acute) Substanțe sau deșeuri labile, fie pentru a cauza moartea sau vătămări serioase, fie pentru a afecta sănătatea umană, dacă sunt inhalate sau în contact cu pielea			Teste
6.2.	H6.2	Substanțe infecțioase Substanțe sau deșeuri conținând microorganisme viabile sau toxi-			Pericolile potențiale corespunzătoare cîtorva tipuri de deșeuri nu sunt în prezent totalmente documentate ; testele pentru definirea cantitativă a acestor pericole nu există. Cercetări ulterioare sunt necesare pentru a determina mijloacele de caracterizare a proprietăților potențial vătămătoare asupra omului și/sau asupra mediului înconjurător ale acestor deșeuri. Teste standardizate au fost elaborate în cazul substanțelor pure. Multe țări și-au dezvoltat teste naționale, care pot fi aplicate la materialele incluse în anexa I, pentru a decide dacă acestea se încadrează în oricare din caracteristicile ședate în această anexă.

ANEXA IV**OPERAȚIUNI DE ELIMINARE****A. Operații care nu sunt legate de posibilitatea de recuperare a resursei, reciclare, refacere, reutilizare directă sau alte alternative de utilizare**

Secțiunea A cuprinde toate operațiile de astfel de eliminări, așa cum intervin acestea în practică.

- D 1 Depozitarea pe sau în pămînt (ex. : acoperiri de teren etc.)
- D 2 Tratări de pămînt (ex. : biodegradarea lichidelor sau descărcărilor de nămoluri pe pămînt etc.)
- D 3 Injectare la adâncime (ex. : injectarea evacuărilor pompabile în subteran, sălină etc.)
- D 4 Evacuări de suprafață (ex. : depozitarea lichidelor sau nămolurilor în lagune etc.)

- D 5 Acoperiri de teren special proiectate (ex. : disperarea în celule, cuve izolate una de alta și de mediu etc.)
- D 6 Evacuare într-un receptor de apă, exceptind mări și oceanele
- D 7 Evacuarea în mări/oceane, inclusiv interfață apă — nisip
- D 8 Tratament biologic, nespecificat nicăieri în această anexă, din care rezultă, în final, compuși sau

- amestecuri care sunt eliminate prin intermediul oricărui operații din secțiunea A
- D 9 Tratamente fizico-chimice, nespecificate în această anexă, din care rezultă, în final, compuși sau amestecuri care sunt eliminate prin intermediul oricărei operații în secțiunea A (ex. : evaporare, uscare, calcinare, neutralizare, precipitare etc.)
- D10 Incinerare pe terenuri
- D11 Incinerare pe mare
- D12 Depozitari permanente (ex. : depozitari de containere în o mină etc)
- D13 Regrupare înainte de a se încadra în oricare din operațiile din secțiunea A
- D14 Reambalarea înaintea operațiilor din secțiunea A
- D15 Recondiționări prealabile oricărei operațiuni din secțiunea A

B Operații care pot duce la recuperarea, reciclarea, reclamarea resurselor, direct reutilizabile sau utilizabile pe alte căi

Secțiunea B cuprinde toate acele operații privitoare la materialele legal definite sau considerate a fi deșeuri periculoase și care, altfel, ar fi fost destinate pentru operațiile incluse în secțiunea A.

- R 1 Folosite drept combustibili (altfel decât în incinerare directă) sau alte mijloace de generare a energiei
- R 2 Refacerea solvenților/regenerarea
- R 3 Reciclarea/refacerea substanțelor organice care nu sunt folosite ca solvenți
- R 4 Reciclarea/refacerea (recuperarea) metalelor sau compușilor metalici
- R 5 Reciclarea/recuperarea altor materiale anorganice

- R 6 Regenerarea acizilor sau bazelor
- R 7 Recuperarea componentelor folosite pentru înăturarea poluării
- R 8 Recuperarea componentelor de la cataliză
- R 9 Utilizarea uleiurilor rerafinante sau alte reutilizări ale uleiurilor anterior folosite
- R10 Tratarea solului în folosul agriculturii sau al îmbunătățirii condițiilor ecologice
- R11 Utilizarea materialelor reziduale obținute de la oricare din operațiile numerotate R1—R10
- R12 Schimbul de reziduuri pentru reutilizarea lor în oricare din operațiile numerotate R1—R11
- R13 Acumularea de material, cu intenția de utilizare la una din operațiile din secțiunea B

ANEXA V A

INFORMAȚII CE VOR FI FURNIZATE CU OCASIA NOTIFICĂRII

1. Motivul pentru exportul deșeurilor
2. Exportatorul de deșeuri¹⁾
3. Producătorul(ii) de deșeuri și locul de producere¹⁾
4. Eliminatorul de deșeuri și actualul loc de eliminare¹⁾
5. Transportatorii(ul) intenționați a fi folosiți pentru transportul deșeurilor sau agenții acestora, dacă sunt cunoscuți¹⁾
6. Tara de export al deșeurilor
Autoritatea competență²⁾
7. Tările prevăzute a fi tranzitate
Autoritatea competență²⁾
8. Tările de import al deșeurilor
Autoritatea competență²⁾
9. Notificarea generală sau specială
10. Data(e) prevăzută pentru expediere(i) și perioada de timp în care deșeurile vor fi exportate și itinerariul propus (inclusiv punctele de intrare și ieșire)³⁾
11. Mijlocul de transport planificat (auto, cale ferată, naval, aer, ape interioare)
12. Informații referitoare la asigurare⁴⁾
13. Denumirea și descrierea fizică a deșeurilor, inclusiv numărul Y și numărul ONU și compoziția

N O T E :

¹⁾ Numele și adresele complete, telefoane, telex sau nume și număr de teletax și/sau numere de telefon, de telex sau de telefax pentru persoanele ce urmează a fi contactate.

²⁾ Numele și adresele complete, telefoane, numerele de telex sau telefax

³⁾ În cazul de notificări generale acoperind mai multe expediții, vor fi necesare a fi menționate fiecare dată de expediere a fiecărui transport, dacă acestea sunt cunoscute, sau frecvența transporturilor

⁴⁾ Informații referitoare la dispozițiile pertinente în materie de asigurare și modul în care exportatorul, transportatorul și eliminatorul le respectă.

⁵⁾ Natura și concentrațiile celor mai periculoase componente, în termeni de toxicitate și alte pericole prezentate de deșeuri, atât în ce privește manipularea, cât și în ce privește metoda de eliminare propusă.

⁶⁾ În cazul unei notificări generale referitoare la mai multe transporturi, vor fi necesare a fi incluse datele privitoare la cantitatea totală estimată și la cantitatea estimată pentru fiecare transport individual.

⁷⁾ Este necesar, cu atit mai mult, a estima pericolul și a determina și propune eliminatorului operațiile cele mai adecvate.

14. Tipul de ambalaj (împachetare) prevăzut (ex : vrac, rezervor, cisternă)
15. Cantitatea estimată în greutate/volum⁶⁾
16. Procesul din care deșeurile au rezultat⁷⁾
17. Pentru deșeurile enumerate în anexa I, clasificările din anexa II : caracteristicile periculoase, numărul H și clasa ONU
18. Metoda de eliminare, conform anexei III
19. Declarațiile producătorului de deșeuri și exportatorului, în vederea certificării exactității informațiilor
20. Informații (inclusiv descrierea tehnică a instalației de eliminare a deșeurilor) comunicate exportatorului/producătorului de către eliminatorul deșeurilor și pe care acesta din urmă s-a bazat cind a considerat că operațiunea de eliminare prevăzută poate avea loc în condiții ecologic raționale conform legilor și regulamentelor țării importatoare
21. Informații privind contractul dintre exportator și eliminator.

INFORMAȚII NECESARE A FI PREVĂZUTE PE DOCUMENTUL DE TRANSPORT

1. Exportatorul de deșeuri ¹⁾
2. Producătorul (fabricantul) de deșeuri și locul de producere ¹⁾
3. Eliminatorul de deșeuri și locul efectiv de eliminare ¹⁾
4. Transportatorul(ii) de deșeuri ¹⁾ sau agentul(ii) acestuia
5. Subiectul notificării generale sau speciale
6. Data de începere a transportului transfrontier și datele și semnăturile pe documentele însoțitoare ale fiecărei persoane care preia transportul de deșeuri
7. Mijlocul de transport (șosea, cale ferată, cale de navigație internă, maritim, aer), incluzând țările de export, de tranzit și import, precum și punctele de intrare și ieșire, cind acestea sunt cunoscute
8. Descrierea generală a deșeurilor (starea fizică, denumirea și clasa de expediție ONU, numărul ONU, numărul Y și numărul H, dacă este aplicabil)
9. Informații privind necesitățile (precauțiile) speciale de manipulare, incluzând măsurile de urgență în caz de accidente
10. Tipul și numărul de colete
11. Cantitatea în greutate/volum
12. Declarația producătorului de deșeuri sau exportatorului că informațiile sunt corecte (adevărate)
13. Declarația producătorului sau exportatorului, indicând că nu sunt obiectii din partea nici unui stat participant (autorități competente) pentru operațiunea de export
14. Certificat de la eliminator cu privire la recepția la locul destinat eliminării și indicarea metodei de eliminare finală și data aproximativă a eliminării.

N O T E :

Informațiile necesare pe documentele de transport vor fi, în toate cazurile posibile, integrate într-un singur document cu tot ce este necesar conform reglementărilor de transport. Acolo unde nu este posibil, informațiile vor fi completate fără a le respecta pe cele cerute prin regulile de transport. Documentul de transport va avea și instrucțiuni referitoare la persoana imputernicită să furnizeze informații și să completeze formularele.

¹⁾ Numele și adresele complete, telefoanele, numerele de telex, telefon sau telefax, precum și numele și numerele de telefon, de telex sau de telefax ale persoanelor ce vor fi contactate în caz de urgență.

ARBITRAJUL**ARTICOLUL 1**

In afara cazului unor dispoziții contrare acordului prevăzut de art. 20, procedura de arbitraj se va desfășura în conformitate cu art. 2—10 de mai jos.

ARTICOLUL 2

Partea reclamantă va notifica secretariatului că părțile au căzut de acord să supună diferendul arbitrajului, conform paragrafelor 2 sau 3 din art. 20, și va include în mod expres articolele din convenție a căror interpretare sau aplicare constituie cauza diferendului. Secretariatul va înainta informațiile astfel primite tuturor părților la convenție.

ARTICOLUL 3

Tribunalul de arbitraj se compune din 3 membri. Fiecare dintre părțile în litigiu va desemna un arbitru, iar cei doi arbitri astfel desemnați vor desemna, de comun acord, un al treilea arbitru, care va fi președinte al tribunalului. Acesta nu va fi conațional al uneia dintre părțile în litigiu, nici rezident pe teritoriul vreunui dintre ele, nici angajat al acestora, nici implicat, în cazul respectiv, în altă calitate.

ARTICOLUL 4

1. Dacă președintele tribunalului de arbitraj nu a fost încă desemnat în interval de două luni de la desemnarea celui de-al doilea arbitru, secretarul general O.N.U. — la solicitarea oricărei dintre părți — îl va desemna în următoarele două luni.

2. Dacă una dintre părțile în litigiu nu desemnează un arbitru în două luni de la primirea solicitării, cea-

laltă parte îl poate informa pe secretarul general O.N.U., care va desemna președintele tribunalului de arbitraj în termen de două luni. După desemnare, președintele tribunalului de arbitraj va cere părții care nu a desemnat un arbitru să se conformeze în termen de două luni. La expirarea perioadei respective îl va informa pe secretarul general O.N.U., care va rezolva acest aspect peste alte două luni.

ARTICOLUL 5

1. Tribunalul de arbitraj va decide conform legislației internaționale și prevederilor convenției.

2. Orice tribunal de arbitraj constituit în baza prevederilor prezentei anexe va stabili reguli de procedură proprii.

ARTICOLUL 6

1. Deciziile tribunalului de arbitraj, atât în chestiuni de procedură, cât și în cele de conținut, vor fi luate prin majoritatea de voturi a membrilor săi.

2. Tribunalul poate lua toate măsurile necesare în vederea stabilirii faptelor. El poate, la solicitarea uneia dintre părți, să recomande măsurile indispensabile de protecție.

3. Părțile în diferend trebuie să creeze toate facilitățile necesare pentru buna desfășurare a procedurii arbitrale.

4. Absența sau neprezentarea unei părți în diferend nu trebuie să constituie un impediment în procedură.

ARTICOLUL 7

Tribunalul are dreptul să cunoască și să decidă asupra contrareclamațiilor că vizează în mod direct obiectul diferendului.

ARTICOLUL 8

Atât timp cît tribunalul de arbitraj nu decide altfel, în baza circumstanțelor particulare ale cazului, plata cheltuielilor de judecată, inclusiv remunerarea membrilor săi, va fi împărțită în mod egal de cele două părți. Tribunalul va înregistra toate aceste cheltuieli și, în final, va prezenta o situație definitivă părților.

ARTICOLUL 9

Orice parte ce are un interes legitim în problema în diferend, care poate fi afectată prin decizia în caz, poate interveni în procedură cu consimțământul tribunalului.

ARTICOLUL 10

1. Tribunalul trebuie să pronunțe sentința în termen de 5 luni de la data la care a fost constituit, cu condiția de a nu fi necesar a se extinde termenul limită pentru o perioadă ce nu depășește 5 luni.

2. Sentința tribunalului de arbitraj trebuie să fie motivată. Aceasta este definitivă și obligatorie pentru părțile în diferend.

3. Orice diferend ce poate apărea între părți referitor la interpretarea sau executarea deciziei poate fi supus spre soluționare de fiecare parte la tribunalul de arbitraj care a dat-o sau, dacă acesta nu poate fi solicitat, de alt tribunal constituit în acest scop.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

ADUNAREA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

**pentru ratificarea celui de-al doilea Protocol facultativ la
Pactul internațional relativ la drepturile civile și politice,
vizând abolirea pedepsei cu moartea**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se ratifică cel de-al doilea Protocol facultativ la Pactul internațional relativ la drepturile civile și politice, vizând abolirea pedepsei cu moartea, adoptat de Adunarea generală a Organizației Națiunilor Unite la 15 decembrie 1989.

Această lege a fost adoptată de Adunarea Deputaților în ședință din 12 decembrie 1990.

PREȘEDINTELE ADUNĂRII DEPUTAȚILOR
MARTIAN DAN

Această lege a fost adoptată de Senat în ședință din 17 ianuarie 1991.

PREȘEDINTELE SENATULUI
academician ALEXANDRU BIRLADEANU

**În temeiul art. 82 lit. m) din Decretul-lege nr. 92/1990 pentru alegera parlamentului și a Președintelui României,
promulgăm Legea pentru ratificarea celui de-al doilea Protocol facultativ la Pactul internațional relativ la drepturile civile și politice,
vizând abolirea pedepsei cu moartea și dispunem publicarea sa în Monitorul Oficial al României.**

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 25 ianuarie 1991.
Nr. 7.

Adoptat prin rezoluție a Adunării generale a O.N.U.
la cea de a 44-a sesiune a acesteia, 1989

AL 2-lea PROTOCOL FACULTATIV *)

**la Pactul internațional relativ la drepturile civile și politice, vizând abolirea pedepsei cu moartea
Statele părți la prezentul protocol,
convinse că abolirea pedepsei cu moartea contribuie la promovarea demnității umane și la dezvoltarea progresivă a drepturilor omului,
reamintind art. 3 al Declarației universale a drepturilor omului adoptată la 10 decembrie 1948, ca și
art. 6 al Pactului internațional relativ la drepturile civile și politice, adoptat la 16 decembrie 1966,**

*) Traducere

notind că art. 6 al Pactului internațional relativ la drepturile civile și politice se referă la abolirea pedepsei cu moartea în termeni care sugerează fără ambiguitate că este de dorit abolirea acestei pedepse, convinse că toate măsurile luate în legătură cu abolirea pedepsei cu moartea trebuie să fie considerate ca un progres în direcția garantării dreptului la viață, dorind să-și asume, prin prezentul protocol, angajamentul internațional de a aboli pedeapsa cu moartea, au convenit asupra celor ce urmează :

ARTICOLUL 1

1. Nici o persoană aflată sub jurisdicția unui stat parte la prezentul protocol facultativ nu va fi executată.

2. Fiecare stat parte va lua toate măsurile necesare pentru abolirea pedepsei cu moartea pe teritoriul aflat sub jurisdicția sa.

ARTICOLUL 2

1. Nu se va admite nici o rezervă la prezentul protocol, în afară de rezerva formulată cu ocazia ratificării sau aderării, prevăzind aplicarea pedepsei cu moartea în timp de război în urma unei condamnări pentru o crimă, cu caracter militar, de o gravitate extremă, comisă în timp de război.

2. Statul parte care formulează o astfel de rezervă va comunica secretarului general al O.N.U., cu ocazia ratificării sau aderării, dispozițiile corespunzătoare din legislația sa internă care se aplică în timp de război.

3. Statul parte care a formulat o astfel de rezervă va notifica secretarului general al O.N.U. instituirea sau ridicarea stării de război pe teritoriul său.

ARTICOLUL 3

Statele părți la prezentul protocol vor prezenta, în rapoartele pe care le transmînt Comitetului drepturilor omului în virtutea art. 40 al pactului, măsurile pe care ele le vor adopta pentru punerea în aplicare a prezentului protocol.

ARTICOLUL 4

In ceea ce privește statele părți la pact care au făcut declarația prevăzută de art. 41, competența recunoscută Comitetului drepturilor omului pentru a primi și examina comunicări în care un stat parte pretinde că un alt stat parte nu se achită de obligațiile sale se extinde și asupra dispozițiilor prezentului protocol, afară de cazul cînd statul parte în cauză nu a făcut o declarație în sens contrar cu ocazia ratificării sau aderării.

ARTICOLUL 5

In ceea ce privește statele părți la primul protocol facultativ la Pactul internațional relativ la drepturile civile și politice, adoptat la 16 decembrie 1966, competența recunoscută Comitetului drepturilor omului pentru a primi și examina comunicări provenind de la persoanele particulare aflate sub jurisdicția lor se extinde și la dispozițiile prezentului protocol, afară de cazul cînd statul în cauză nu a făcut o declarație în sens contrar cu ocazia ratificării sau aderării.

ARTICOLUL 6

1. Dispozițiile prezentului protocol se aplică drept dispoziții adiționale ale pactului.

2. Fără prejudicierea posibilității de a formula rezerva prevăzută de art. 2 al prezentului protocol, dreptul garantat de paragraful 1 al art. 1 al prezentului

protocol nu poate totuși să facă obiectul nici unei derogări în virtutea art. 4 al pactului.

ARTICOLUL 7

1. Prezentul protocol este deschis semnării oricărui stat semnatar al pactului.

2. Prezentul protocol este supus ratificării oricărui stat care a ratificat pactul sau care a aderat la acesta. Instrumentele de ratificare vor fi depuse la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

3. Prezentul protocol va fi deschis aderării oricărui stat care a ratificat pactul sau care a aderat la acesta.

4. Aderarea se va face prin depunerea unui instrument de aderare la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

5. Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite a informat toate statele care au semnat prezentul protocol sau care au aderat la el în legătură cu depunerea fiecărui instrument de ratificare sau aderare.

ARTICOLUL 8

1. Prezentul protocol va intra în vigoare la trei luni după data depunerii la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite a celui de-al zecelea instrument de ratificare sau aderare.

2. Pentru fiecare dintre statele care vor ratifica prezentul protocol sau căre vor adera la el după depunerea celui de-al zecelea instrument de ratificare sau aderare, acest protocol va intra în vigoare la trei luni după data depunerii de către acest stat a instrumentului său de ratificare sau aderare.

ARTICOLUL 9

Dispozițiile prezentului protocol se aplică, fără nici o limitare sau excepție, tuturor unităților constitutive ale statelor federative.

ARTICOLUL 10

Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite va informa toate statele vizate în paragraful 1 al art. 48 al pactului despre :

a) rezerve, comunicări și notificări primite în baza art. 2 al prezentului protocol ;

b) declarații făcute în baza art. 4 sau 5 din prezentul protocol ;

c) semnarea prezentului protocol și instrumentele de ratificare sau aderare depuse în conformitate cu art. 7;

d) data la care prezentul protocol va intra în vigoare, în conformitate cu art. 8.

ARTICOLUL 11

1. Prezentul protocol, ale cărui texte în engleză, arabă, chineză, spaniolă, franceză și rusă sunt egal autentice, va fi depus la arhivele Organizației Națiunilor Unite.

2. Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite va transmite o copie conformă certificată a prezentului protocol tuturor statelor vizate la art. 48 al pactului.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
ADUNAREA DEPUTAȚILOR   **SENATUL**
L E G E

**pentru ratificarea Convenției asupra poluării atmosferice
transfrontiere pe distanțe lungi, încheiată la Geneva la
13 noiembrie 1979**

Parlamentul României adoptă prezența lege.

Articol unic. — Se ratifică Convenția asupra poluării atmosferice transfrontiere pe distanțe lungi, încheiată la Geneva la 13 noiembrie 1979.

*Această lege a fost adoptată de Adunarea Deputaților în ședința din
12 decembrie 1990.*

**PREȘEDINTELE ADUNĂRII DEPUTAȚILOR
MARTIAN DAN**

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 17 ianuarie 1991.

**PREȘEDINTELE SENATULUI
academician ALEXANDRU BIRLĂDEANU**

În temeiul art. 82 lit. m) din Decretul-lege nr. 92/1990 pentru alegera parlamentului și a Președintelui României,
promulgăm Legea pentru ratificarea Convenției asupra poluării atmosferice transfrontiere pe distanțe lungi, încheiată la Geneva la 13 noiembrie 1979, și dispunem publicarea sa în Monitorul Oficial al României.

**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU**

București, 25 ianuarie 1991.
Nr. 8.

C O N V E N T I E *)
asupra poluării atmosferice transfrontiere pe distanțe lungi

Părțile la prezenta convenție,
hotărîte să promoveze relațiile și cooperarea în domeniul protecției mediului înconjurător, conștiente de importanța activităților Comisiei economice a O.N.U. pentru Europa în ceea ce privește întărirea acestor relații și a acestei cooperări, în special în domeniul poluării atmosferice, inclusiv transportul pe distanțe lungi al poluanților atmosferici,

recunoscind contribuția Comisiei economice a O.N.U. pentru Europa la aplicarea multilaterală a dispozițiilor pertinente din Actul final al Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa,

ținând seama de apelul conținut în capitolul Actului final al Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa privind mediul înconjurător, de a coopera în vederea combatării poluării aerului și a efectelor acestei poluări, în special transportul poluanților atmosferici pe distanțe lungi și elaborarea, pe calea cooperării internaționale, a unui program vast de supraveghere și de evaluare a transportului pe distanțe lungi al poluanților aerului, începînd cu dioxidul de sulf și trecînd, eventual, apoi la alți poluanți,

luînd în considerare dispozițiile corespunzătoare ale Declarației Conferinței Națiunilor Unite asupra mediului înconjurător și în special principiul 21, care exprimă convingerea comună că, în conformitate cu Carta Națiunilor Unite și cu principiile dreptului internațional, statele au dreptul suveran să exploateze propriile lor resurse potrivit proprietelor politice în domeniul mediului și datoria să evite ca prin activitățile exercitate în limitele jurisdicției lor și sub controlul lor să provoace pagube mediului înconjurător al altor state sau în regiuni care nu intră sub nici o jurisdicție națională,

recunoscind posibilitatea ca poluarea aerului, inclusiv poluarea atmosferică transfrontiere, să provoace efecte păgubitoare în termene mai scurte sau mai lungi,

îngrijorate că sporirea nivelului prevăzut al emisiunilor de poluanți atmosferici în regiune ar putea duce la creșterea acestor efecte păgubitoare,

recunoscind necesitatea studierii incidentelor transportului poluanților atmosferici pe distanțe lungi și a căutării soluțiilor la problemele identificate,

*) Traducere

afirmând hotărîrea lor de a întări cooperarea internațională activă pentru elaborarea politicilor naționale necesare și, prin schimburi de informații, consultări și activități de cercetare și supraveghere, să coordoneze măsurile luate pentru combaterea poluării aerului, inclusiv poluarea atmosferică transfrontiere pe distanțe lungi,

au convenit asupra celor ce urmează :

Definiții

ARTICOLUL 1

In sensul prezentei convenții :

a) expresia *poluare atmosferică* desemnează introducerea în atmosferă de către om, direct sau indirect, de substanțe sau energie care au o acțiune nocivă de natură să pună în pericol sănătatea omului, să dăuneze resurselor biologice și ecosistemelor, să deterioreze bunurile materiale și să aducă atingere sau să păgubească valorile de agrement și alte utilizări legitime ale mediului înconjurător, expresia „*poluant atmosferic*“ fiind înțeleasă în același sens ;

b) expresia *poluarea atmosferică transfrontiere pe distanțe lungi* desemnează poluarea atmosferică a cărei sursă fizică este cuprinsă total sau parțial în zona supusă jurisdicției naționale a unui stat și care are efecte dăunătoare într-o zonă supusă jurisdicției unui alt stat la o distanță la care nu este în general posibil să se distingă contribuțiile surselor individuale sau ale grupurilor de surse de emisie;

Principii fundamentale

ARTICOLUL 2

Părțile contractante, ținind seama de faptele și problemele în cauză, sănătatea și mediul său înconjurător contra poluării atmosferice și se vor strădui să limiteze și, în măsura posibilului, să reducă în mod treptat și să prevină poluarea atmosferică, inclusiv poluarea atmosferică transfrontiere pe distanțe lungi.

ARTICOLUL 3

In cadrul prezentei convenții, părțile contractante vor elabora cît mai curind posibil, pe calea schimbului de informații, consultații și activități de cercetare și de supraveghere, politici și strategii care le vor servi să combată dejecțiile de poluanți atmosferici, ținind seama de eforturile deja întreprinse la nivel național și internațional.

ARTICOLUL 4

Părțile contractante vor face schimburi de informații și păreri asupra politicilor lor, activităților lor științifice și măsurilor tehnice care au drept scop combaterea în toată măsura posibilului a dejecțiilor de poluanți atmosferici care pot avea efecte dăunătoare și reducerea în acest fel a poluărilor atmosferice, inclusiv poluarea atmosferică transfrontiere pe distanțe lungi.

ARTICOLUL 5

La cerere, vor avea loc consultații la intervale scurte între, pe de o parte, partea sau părțile contractante afectate în mod efectiv de poluarea atmosferică transfrontiere pe distanțe lungi sau care sunt expuse la un risc semnificativ de o astfel de poluare și, pe de altă parte, partea sau părțile contractante pe teritoriul și sub jurisdicția cărora este creat sau ar putea fi creat un aport substanțial la poluarea atmosferică transfrontiere pe distanțe lungi și care rezultă din activități care sint întreprinse sau prevăzute a se realiza.

Controlul calității aerului

ARTICOLUL 6

Ținind seama de art. 2—5, de cercetările în curs de realizare, de schimburile de informații și de activitățile de supraveghere și rezultatele lor, de costul și de eficacitatea măsurilor locale de remediere și a altor măsuri pentru combaterea poluării atmosferice, în special a celei provenind din instalațiile noi sau transformate, fiecare parte contractantă se angajează să elaboreze cele mai bune politici și strategii, inclusiv sisteme de control al calității aerului și, în cadrul acestor sisteme, măsuri de control care să fie compatibile cu o dezvoltare echilibrată, recurgind în special la cele mai bune tehnologii disponibile și aplicabile din punct de vedere economic și la tehnici care produc puține sau nici un fel de deșeuri.

Cercetare — dezvoltare

ARTICOLUL 7

Părțile contractante, potrivit nevoilor, vor întreprinde activități concertate de cercetări și/sau de dezvoltare în domeniile următoare :

a) tehnici existente și propuse de reducere a emisiunilor de compuși sulfuroși și a altor poluanți atmosferici principali, inclusiv al realizării lor tehnice și rentabilității acestor tehnici și repercusiunile lor asupra mediului înconjurător ;

b) tehnici instrumentare și alte tehnici care permit supravegherea și măsurarea nivelului emisiunilor și concentrațiilor ambiantă de poluanți atmosferici ;

c) modele îmbunătățite pentru înțelegerea mai bună a transportului de poluanți atmosferici transfrontiere pe distanțe lungi ;

d) efectele compușilor sulfuroși și ale altor poluanți atmosferici principali asupra sănătății omului și mediului înconjurător, inclusiv agricultura, silvicultura, resursele materiale, ecosistemele acvatice și altele, vizibilitatea, în vederea stabilirii pe o bază științifică a determinării relației doză/efect în scopul protecției mediului înconjurător ;

e) evaluarea economică, socială și ecologică a altor măsuri care să permită atingerea obiectivelor referitoare la mediul înconjurător, inclusiv reducerea poluării atmosferice transfrontiere pe distanțe lungi ;

f) elaborarea de programe de învățământ și de formare privind poluarea mediului înconjurător prin compuși sulfuroși și alți poluanți atmosferici principali.

Schimbul de informații

ARTICOLUL 8

Părțile contractante vor schimba, în cadrul organului executiv prevăzut la art. 10 sau pe cale bilaterală, și în interesul lor comun informații :

a) asupra nivelului emisiilor, potrivit unei perioadă ce va fi stabilită, a poluanților atmosferici conveniți, începând cu boxidul de sulf, plecind de la unități teritoriale de dimensiuni convenite sau asupra fluxurilor de poluanți atmosferici, începând cu bioxidul de sulf, care traversează frontierele statelor, la distanțe și perioade ce vor fi stabilite de comun acord ;

b) asupra principalelor schimbări survenite în politicele naționale și în dezvoltarea industrială în general și efectele lor posibile, care ar fi de natură să provoace modificări importante ale poluării atmosferice transfrontiere pe distanțe lungi;

c) asupra tehniciilor de reducere a poluării atmosferice care acționează asupra poluării atmosferice transfrontiere pe distanțe lungi;

d) asupra costului prevăzut al acțiunilor, la nivelul țărilor, îndreptate contra emisiunilor de compuși sulfuroși și altor poluanți atmosferici principali;

e) asupra datelor meteorologice și fizico-chimice referitoare la fenomenele survenite în timpul transportului poluanților;

f) asupra datelor fizico-chimice și biologice referitoare la efectele poluării atmosferice transfrontiere pe distanțe lungi și asupra întinderii pagubelor¹⁾ care, după aceste date, sunt imputabile poluării atmosferice transfrontiere pe distanțe lungi;

g) asupra politicilor și strategiilor naționale, subregionale și regionale de luptă împotriva compușilor sulfuroși și altor poluanți atmosferici principali.

Punerea în aplicare și lărgirea Programului concertat de supraveghere continuă și de evaluare a transportului pe distanțe lungi al poluanților atmosferici în Europa

ARTICOLUL 9

Părțile contractante subliniază necesitatea de a pune în aplicare „Programul concertat de supraveghere și de evaluare a transportului pe distanțe lungi a poluanților atmosferici în Europa” (în continuare denumit EMEP) existent și, fiind vorba de lărgirea acestui program, convin să pună accentul pe :

a) interesul lor de a participa și de a pune în aplicare EMEP-ul care, într-o primă etapă, este axat pe supravegherea continuă a bioxidului de sulf și a substanțelor înrudite ;

b) necesitatea utilizării, de fiecare dată cînd este posibil, de metodologii de supraveghere comparabile sau normalizează ;

c) interesul de a stabili programul de supraveghere continuă în cadrul programelor naționale și internaționale. Amplasarea stațiilor de supraveghere continuă și colectarea de date sunt sub jurisdicția statelor în care sunt situate aceste stații ;

d) interesul de a stabili un program cadru concertat de supraveghere continuă a mediului înconjurător care să fie fondat pe programele naționale, subregionale, regionale și celelalte programe internaționale actuale și viitoare și care țin seama de aceasta ;

e) necesitatea de a schimba date asupra emisiilor, potrivit unei periodicități ce va fi stabilită, de poluanți atmosferici determinați (începînd cu bioxidul de sulf) plecînd de la unități teritoriale de dimensiuni stabilite de comun acord sau asupra fluxului de poluanți atmosferici determinați (începînd cu bioxidul de sulf) care traversează frontierele statelor la distanțe și în perioade ce vor fi stabilite. Metoda, inclusiv modelul, utilizate pentru determinarea fluxurilor, precum și metoda inclusiv modelul, utilizate pentru determinarea existenței transportului de poluanți atmosferici, după emisiunile din unități teritoriale, vor fi puse la dispoziția părților și examineate periodic în vederea îmbunătățirii ;

f) intenția de a continua schimbul de actualizare a periodică a datelor naționale asupra emisiunilor totale de poluanți atmosferici stabiliți, începînd cu bioxidul de sulf ;

g) necesitatea de a furniza date meteorologice și fizico-chimice referitoare la fenomenele survenite în timpul transportului ;

h) necesitatea de a asigura supravegherea continuă a compușilor chimici din alte medii, precum apă, solul și vegetația, și de a pune în aplicare un program de supraveghere analog pentru înregistrarea efectelor lor asupra sănătății și mediului înconjurător ;

i) interesul de a lărgi rețelele naționale ale EMEP pentru a le face operaționale în scopul combaterii și supravegherii.

Organul executiv

ARTICOLUL 10

1. Reprezentanții părților contractante vor constitui, în cadrul consilierilor guvernamentali ai țărilor C.E.E.-O.N.U. pentru problemele mediului înconjurător, organul executiv al prezentei convenții și se vor reuni cel puțin o dată pe an în această calitate.

2. Organul executiv :

a) va examina punerea în aplicare a prezentei convenții ;

b) va constitui, după cum se va stabili, grupuri de lucru pentru studierea problemelor legate de punerea în aplicare și dezvoltarea prezentei convenții și, în acest scop, pentru a pregăti studiile și documentația necesară și pentru a elabora recomandări ;

c) va exercita orice altă funcție care ar putea fi necesară în virtutea dispozițiilor prezentei convenții.

3. Organul executiv va utiliza serviciile organului de conducere al EMEP pentru a asigura participarea deplină a acestuia la activitățile prezentei convenții, în special în ceea ce privește colectarea de date și cooperarea științifică.

4. În exercițiul acestor funcțiuni, organul executiv va utiliza, de asemenea, cînd va considera util, informațiile furnizate de alte organizații internaționale competente.

Secretariat

ARTICOLUL 11

Secretarul executiv al Comisiei economice a O.N.U. pentru Europa va asigura, pentru organul executiv, funcțiunile următoare :

a) convocarea și pregătirea reuniunilor organului executiv ;

b) transmiterea către părțile contractante a raportelor și a altor informații primite ca urmare a aplicării dispozițiilor prezentei convenții ;

c) orice altă funcție care ar putea să-i fie încredințată de organul executiv.

Amendamente la convenție

ARTICOLUL 12

1. Orice parte contractantă este îndreptățită să propună amendamente la prezenta convenție.

2. Textul amendamentelor propuse va fi supus în scris Secretariatului executiv al Comisiei economice a O.N.U. pentru Europa, care îl va comunica tuturor păr-

¹⁾ Prezenta convenție nu conține dispoziții cu privire la responsabilitatea statelor în materie de pagube.

tilor contractante, Organul executiv va examina amendamentele propuse la reuniunea sa anuală următoare, în măsura în care ar fi fost comunicate părților contractante de către secretarul executiv al Comisiei economice a O.N.U. pentru Europa cu cel puțin 90 de zile înainte.

3. Un amendament la prezenta convenție va trebui să fie adoptat prin consens de reprezentanții părților contractante și va intra în vigoare pentru părțile contractante care îl vor fi acceptat după 90 de zile de la data la care două treimi din părțile contractante vor fi depus instrumentul lor de acceptare la depozitar. În consecință, amendamentul va intra în vigoare pentru orice altă parte contractantă după 90 de zile de la data la care partea respectivă va depune instrumentul său de acceptare a amendamentului.

Reglementarea diferendelor

ARTICOLUL 13

Dacă un diferend apare între două sau mai multe părți contractante la prezenta convenție cu privire la interpretarea sau aplicarea convenției, părțile respective vor căuta o soluție pe calea negocierilor sau prin orice altă metodă de reglementare a diferendelor care le-ar fi acceptabilă.

Semnarea

ARTICOLUL 14

1. Prezenta convenție va fi deschisă semnării statelor membre ale Comisiei economice a O.N.U. pentru Europa, statelor care au statut consultativ pe lîngă C.E.E.-O.N.U. în virtutea paragrafului 8 al Rezoluției nr. 36 (IV) din 28 martie 1947 a Consiliului economic și social și organizațiilor de integrare economică regională constituite de state suverane membre ale C.E.E.-O.N.U. și care au competență de a negocia, încheia și aplica acorduri internaționale în domeniile prevăzute de prezenta convenție, la Oficiul Națiunilor Unite de la Geneva, din 13 pînă la 16 noiembrie 1979, cu ocazia reuniiii la nivel înalt, în cadrul Comisiei economice a O.N.U. pentru Europa asupra protecției mediului înconjurător.

2. Fiind vorba de chestiuni care țin de competența lor, aceste organizații de integrare economică regională vor putea, în numele lor propriu, exercita drepturile și să se achite de responsabilitățile pe care prezenta convenție le conferă statelor membre. În ase-

menea cazuri, statele membre ale acestor organizații nu vor fi îndreptățite să exerce aceste drepturi în mod individual.

Ratificarea, acceptarea, aprobarea și aderarea

ARTICOLUL 15

1. Prezenta convenție va fi supusă ratificării, acceptării sau aprobării.

2. Prezenta convenție va fi deschisă aderării, începînd din 17 noiembrie 1979, statelor și organizațiilor prevăzute la paragraful 1 al art. 14.

3. Instrumentele de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare vor fi depuse la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite, care va îndeplini funcțiile de depozitar.

Întrarea în vigoare

ARTICOLUL 16

1. Prezenta convenție va intra în vigoare în 90 de zile de la data depunerii celui de al 24-lea instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare.

2. Pentru fiecare dintre părțile contractante care ratifică, acceptă sau aproba prezenta convenție sau aderă la ea după depunerea celui de al 24-lea instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare, convenția va intra în vigoare în 90 de zile de la data depunerii de către respectiva parte contractantă a instrumentului său de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare.

Retragerea

ARTICOLUL 17

În orice moment după împlinirea a 5 ani de la intrarea în vigoare a prezentei convenții cu privire la o parte contractantă, respectiva parte contractantă va putea să se retragă din convenție printr-o notificare scrisă adresată depozitarului. Această retragere va produce efecte după 90 de zile de la data primirii notificării de către depozitar.

Textele autentice

ARTICOLUL 18

Originalul prezentei convenții, ale cărei texte în engleză, franceză și rusă au aceeași valoare, va fi depus la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

Drept care subsemnată, în mod cuvenit împuernicî, au semnat prezenta convenție.

Încheiată la Geneva la 13 noiembrie 1979.

EDITOR : PARLAMENTUL ROMÂNIEI — ADUNAREA DEPUTAȚILOR

Adresa pentru publicitate : Combinatul poligrafic București — Biroul de publicitate și difuzare pentru Monitorul Oficial, București, str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 11.77.02.
Tiparul : Combinatul poligrafic București — Atelierul „Monitorul Oficial”, București,
str. Jiuliu nr. 163, telefon 68.55.58.

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 18/1991, conține 24 de pagini.

Prețul 12 lei

40.816